

10
GROSZYABC
WINY CODZIENNE10
GROSZY

NASZE ABC

Na nowo...

Ledwie Francja wybrnęła z jednego przesilenia ministerjalnego, już ma drugie... Jak piorun, spadła ta wiadomość na Paryż, a cała Europa stanęła zdumiona.

„Rząd, który staje przed Izba jest utworzony na zasadzie unii najszerszej od czasu wojny —” — temi słowami zaczynała się deklaracja Bouissona na wtorkowym posiedzeniu izby deputowanych. A parę godzin później ta „najszersza unia” zmanifestowała się... upadkiem rządu, obalonego większością dwóch głosów.

Trudno o bardziej druzgocącą ironję. Jakaż jest możliwa w tych warunkach siła i trwałość jakiegoś kolwiek rządu?

Podobno Bouisson nie był dość kurtuazyjny wobec Izby, wspominając o konieczności jej dłuższych ferji — on, który właśnie dla swego taktu i umiejętności oszczędzania wszelkich drażliwości już 8 razy z rzędu wybierany był przewodniczącym Izby! Więc któż posiadać będzie tę umiejętność w większym stopniu?

Najklasycyjszy zaś jest fakt, że po głosowaniu 14 deputowanych zgłosiło gotowość zmiany swych głosów — z przeciwnych rządowi na popierających go. Po słom tym chodziło wyłącznie o zaasekurowanie się przed wyborcami, a byli pewni, że bez ich głosów się obejdzie... Co za objaw braku wszelkiej odwagi cywilnej i poczucia odpowiedzialności, co za poziom!

— Jedno przesilenie ministerjalne więcej lub mniej, od tego Francja nie zginie... sytuacja nie jest tak straszna, jak ją malują — cytując paryski korespondent „Kurjera Warszawskiego” — słowa jednego z deputowanych. To charakterystyczne dosadnie nastroje na lewicy, która zapomniała już o 6-tym lutego 1934, a widzi tylko przesunięcie się nastrojów mas na lewo i sukces wyborczy (nie swój zresztą, tylko komunistów) w wyborach komunalnych z 12 i 19 maja b. r. Czy ten optymizm nie jest zbyt wielki?

Sytuacja jest dziwna: Wszystkie partie są zgodne, iż franka należy utrzymać. Wszystkie także uznają zgodnie, że w tym celu trzeba zrównoważyć budżet, a ponieważ tego się nie da osiągnąć drogą parlamentarną, trzeba dać rządowi pełnomocnictwa. Ale gdy przychodzi do ich dania — stale brak większości.

Flandinowi odmówiono, bo nie miano doń osobistego zaufania, Bouissonowi — bo „tak się jakoś złożyło”, Lavalowi — bo to Laval, przyjaciel Tardieu'go, silna ręka. Czyż potrafi uzyskać te pełnomocnictwa ewentualny rząd lewicowy, jeśli go się uda stworzyć — oparty przecież na platformie o wiele węższej i skazany na głosy tych właśnie posłów, którzy... muszą się asekurować wobec swych wyborców?

To też Pietri musiał złożyć swoją misję.

Kryzys ustrojowy we Francji, który powierzchownie patrzącym mógł się wydawać sprawą zupełnie już nierealną, jest w tej chwili kto wie czy nie ostrzejszy, niż był kiedykolwiek dotąd.

M. Grz.

Bunt więźniów
w Chojnicach

CHOJNICE. 6.6. — W więzieniu karno — śledczym w Chojnicach wybuchł bunt więźniów. Grupa więźniów przewieziona z więzienia w Toruniu, umieszczona w dwóch celach, zbuntowała się, barykadując wejścia. Wznowa na policja po półtoragodzinnej akcji zaprowadziła porządek.

Sesja nadzwyczajna Sejmu otwarta

W obu izbach uczczono pamięć marszałka Piłsudskiego

W dniu wczorajszym otwarta została nadzwyczajna sesja Sejmu i Senatu.

Przedpołudniem niektóre kluby odbyły posiedzenia. Klub PPS uchwalił wnieść własny projekt ordynacji wyborczej do Sejmu i Senatu, a klub Stronnictwa Ludowego postanowił poprzeć ten projekt swoimi podpisami.

Żałobne posiedzenie Sejmu

Wobec zapowiedzianej manifestacji żałobnej prawie wszyscy posłowie przybyli w ciemnych ubraniach co nadało sali sejmowej odrębny uroczysty charakter. Reprezentowane były wszystkie kluby. Galeria dla publiczności przepelniona. Zwracał uwagę długi rząd panienek w białych bluzkach. Było to uczennice pensji, która z wybiegłością przybyła z Krakowa.

O godz. 16.15 wszedł na salę rząd w komplecie z premierem Sławkiem na czele. Pierwszą ławę ministerjalną zajęli prezes rady ministrów, minister spraw wewnętrznych p. Kościelkowski, minister spraw zagranicznych p. Beck i p. o. ministra spraw wojskowych gen. Kasprzycki.

W hucznych ławach zasiadli senatorowie z marszałkiem Raczkiewiczem.

O godz. 16.15 p. marszałek Światłowski stanawszy na trybunie zawiadomił izbę, że 1 czerwca otrzymał zarządzenie p. Prezydenta Rzplitej o otwarciu sesji nadzwyczajnej Sejmu dla zatwierdzenia następujących spraw: ustawy o wyborze Prezydenta Rzplitej, ordynacji wyborczej do Sejmu i ordynacji wyborczej do Senatu.

Po tem zawiadomieniu p. marszałek otworzył posiedzenie:

— Wzywam wysoką izbę, by powstawszy milczeniem oddała hold Józefowi Piłsudskiemu.

Wszyscy posłowie na sali wstali. Następuje dłuższa chwila milczenia.

Marszałek Światłowski: Imieniem sejmu składam jaknajbardziej gorące podziękowanie wszystkim członkom ustawodawczym innych państw, które zmanifestowały swoje współczucie z naszym bólem.

W końcu marszałek zawiadomił izbę o zmianach, jakie zaszły w rządzie, od chwili zamknięcia sesji sejmowej w dniu 28 marca.

Wnioski poselskie

Na polecenie marszałka sekretarz odczytał następujące wnioski, które wpłynęły do łaski marszałkowskiej:

1) wniosek posłów BBWR w sprawie ordynacji wyborczej do Sejmu;

2) wniosek posłów BBWR w sprawie ordynacji wyborczej do Senatu;

3) wniosek BBWR w sprawie ustawy o wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej;

4) wniosek PPS w sprawie ordynacji wyborczej do Sejmu i Senatu.

Wnioski te marszałek odesłał do komisji konstytucyjnej, po czym zamknął posiedzenie o godz. 16 m. 20.

Posiedzenie trwało równo 5 minut.

Manifestacja żałobna
Senatu

O godz. 16 m. 30 otwarte zostało posiedzenie Senatu, w którym również wzięli udział wszyscy członkowie rządu.

Marszałek Senatu, p. Raczkiewicz wygłosił następujące przemówienie:

— Zwołałem dzisiejsze posiedzenie, byśmy jako Senat Rzeczypospolitej, uczcili pamięć Józefa Piłsudskiego. Prochy Naród odprowadził do krypty wawelskiej. Imieniem Polski żegnał je p. Prezydent Rzeczypospolitej. Pochylił dziś głowę przed duchem Józefa Piłsudskiego i przez ciszę i skupienie złożymy Mu nasz najgłębszy hold.

Wszyscy senatorowie wysłuchali tego przemówienia stojąc. Następuje dłuższa chwila ciszy.

Marszałek Raczkiewicz: „Senat Rzeczypospolitej złożył uroczysty hold pamięci Wskrzesiciela Ojczyzny. W pierwszych dniach żałoby Senat otrzymał kondolencje od szeregów Senatów i Izb wyższych z zagranicy, a mianowicie od Senatu Republiki Francuskiej, od Izby wyższej węgierskiej, od Senatu królestwa Italji, od Senatu królestwa Rumunii i od Senatu królestwa Jugosławji. Ponadto na posiedzeniu Senatu Italji przewodniczący p. Federsoni poświęcił pamięci Marszałka Piłsudskiego żałobne przemówienie, do którego przyłączył się szef rządu Benito Mussolini. W Izbie wyższej węgierskiej także przemówienie wygłosił przewodniczący hr. Szechenyi. Senat jugosłowiański reprezentowała specjalna delegacja na czele z wiceprzewodni-

czącym Loj na czele. Te świadectwa przyjaznego współczucia i zrozumienia wielkości naszej żałoby Senat Rzeczypospolitej zachowa we wdzięcznej pamięci.

P. marszałek zamknął posiedzenie Senatu o godz. 16 m. 34.

Posiedzenie trwało więc 4 minuty.

Komisja konstytucyjna

Przewodniczący pos. Makowski (BB) wyznaczył pierwsze posiedzenie komisji konstytucyjnej na dziś o godz. 11 przed południem. Porządek dzienny obejmuje projekty ordynacji wyborczej do Sejmu i Senatu oraz projekt ustawy o wyborze Prezydenta Rzplitej.

Pietri również nie stworzył rządu
i już zrzekł się misji...

PARYŻ. 6.6. — Pietri oświadczył dziennikarzom, że w ciągu dnia dzisiejszego będzie dalej prowadził rozmowy. Pietri zamierza utworzyć rząd na jaknajszerszym podstawie, proponując udział w rządzie socjalistom oraz innym ugrupowaniom socjalnym od radykałów socjalnych do skrajnej lewicy.

Popołudniu Pietri konferował z delegacją radykałów, którym przedstawił następującą formułę kompromisową: zamiast ustawy o pełnomocnictwach parlament uchwali rządowi prawo wydania dekretów w sprawie obrony franka, równowagi budżetu i pohamowania spekulacji. Te trzy dekrety rząd złożyłby parlamentowi natychmiast do ratyfikacji.

Podobno program ten ma szanse uzyskania zgody radykałów. W kołach politycznych patrzą jednak na misję min. Pietri sceptycznie. Prasa prawicowa, uznając patriotyzm Pietri'ego, twierdzi, że Pietri nie jest jednak człowiekiem, jakiego wymaga powaga chwili. Dla stronnictw zaś lewicowych a wiele bardziej pociągająca jest perspektywa stworzenia rządu opartego na kartelu lewicy, niż udział w koalicji Pietri'ego. Mówią, że w razie niepodjęcia Pietri'ego, Prezydent Lebrun obciąży odpowiedzialnością stronnictwa lewicy, powołując do misji tworzenia rządu ich reprezentanta. Po prawdopodobnym upadku kombinacji lewicowej nastąpiłby krok decydujący: powtórna misja Laval'a. Wówczas jednak Laval, polityk zdecydowany, przyjaciel Tardieu, zmieniłby zasadniczo ton swych rozmów z lewicą parlamentu.

PARYŻ 6.6. (PAT.). Popołudniu sytuacja wydawała się wyjaśnioną. Min. Pietri po odbyciu licz-

nych konferencji z przedstawicielami grup parlamentarnych definitywnie zrzekł się zamiaru wystąpienia do parlamentu z projektem pełnomocnictw dla rządu. Wiadomość tę potwierdził dep. Herriot.

Według jego relacji, min. Pietri przedstawił miał jedynie złe oświadczenie co do treści projektu ustawy, mającej na celu ochronę franka przed spekulacją. Rząd nie miał zamiaru domagać się odroczenia obrad parlamentarnych, ale chciał uzyskać od obu

Podróż min. Benesa
do Moskwy

PRAGA. 6.6. (PAT.). Minister Benesz wyjechał do Moskwy.

Wyjazd czeskosłowackiego ministra zagranicznych do Moskwy stoi w związku z niedawnym układem czesko - sowieckim, nie mógł zaś nastąpić wcześniej spowodowany przesilenia izągowego po wyborach.

Szwedzki minister oświaty
przyleciał do Warszawy

Wczoraj o godzinie 17 m. 30 samolotem z Poznania przybył do Warszawy na lotnisko Okęcie szwedzki minister oświaty Artur Engberg, w towarzystwie podsekretarza stanu tegoż ministerstwa Borje Knoes.

Na lotnisku przybycia gościa

oczekiwali: minister oświaty Jędrzejewicz, wiceminister ks. dr. Zongolowicz, prof. Chyliński, poseł szwedzki w Warszawie Boheman, oraz kilka innych osób.

Minister Engberg po przywitaniu Minister Engberg po przywitaniu tłu Europejskiego.

Mniejszość niemiecka
w trosce o mandaty

W ostatnich dniach odbyło się posiedzenie rady zjednoczonych organizacji niemieckich w Polsce. Przedmiotem obrad była kwestja zapewnienia mniejszości niemieckiej w Polsce mandatów poselskich i senatorskich w nowej ordynacji wyborczej.

Postanowiono wydelegować senatora Hasbacha do premiera Sławka celem poinformowania się o ewentualnych mandatach, na jakie mogłaby liczyć mniejszość nie-

miecka przy wyborach, przeprowadzonych według projektowanej ordynacji.

W wykonaniu uchwały rady zjednoczonych organizacji niemieckich sen. Hasbach udał się do premiera Sławka i był przyjęty na dłuższą rozmowę. Sen. Hasbach przedstawił premierowi życzenie mniejszości niemieckiej w Polsce w sprawie uzyskania reprezentacji w przyszłym parlamencie.

Uchwalenie Konstytucji Indji
w angielskiej Izbie Gmin

LONDYN 6.6. (ATE.). Izba Gmin przyjęła dzisiejszej nocy w 3-ciem czytaniu projekt ustawy o konstytucji Indji. Projekt został przyjęty 386 głosami przeciwko 122. — Izba obradowała nad konstytucją Indji przez dni 40. Przeciwno projektowi poza członkami Labour Party głosowało około 70

skrajnych konserwatystów. Liberalowie sir Herberta Samuela głosowali za projektem ustawy. Jednym z najbardziej zaciętych przeciwników nowej konstytucji dla Indji był były kanclerz skarbu Winston Churchill. Projekt ustawy zostanie w dniu dzisiejszym przekazany izbie lordów.

Anglia odrzuca żądania Niemiec
Trudna sytuacja w rokowaniach morskich

LONDYN. 6.6. — Wyznaczona na dzisiaj rano konferencja przedstawicieli marynarki angielskiej i niemieckiej, odroczone została do wieczora, ażeby dać możliwość delegacji niemieckiej porozumieć się z Berlinem.

Jak słychać, żądanie Berlina otrzymania 35 procent tonażu angielskiej floty wojennej jest uważane za niesłychanie wygórowane i wprost nie do przyjęcia, gdyż niemieckie siły morskie skoncentrowane na morzu Północnym, przewyższyłyby siły Francji i siły Włoch, mających zgodnie z traktatem waszyngtońskim 34 procent tonażu floty angielskiej,

a zmuszonych czuwać także nad bezpieczeństwem kolonii

Półmilionowa pożyczka
dla Gdyni

Władze nadzoreze zatwierdziły uchwałę samorządu m. Gdyni w sprawie zaciągnięcia nowych pożyczek na cele inwestycyjne. Gdynia zaciągnie nowe pożyczki w Banku Gospodarstwa Krajowego na ogólną kwotę 505.000 złotych. Pożyczki te przeznaczone są na sporządzenie planów zabudowy miasta i budowę drogi z Gdańska do Gdyni przez Orłowo.

Ostatni akt walki
O eksmisję samowarków
z granic wielkiej Warszawy

W Sądzie Apelacyjnym toczył się wczoraj proces Magistratu m. st. Warszawy z Towarzystwem Warszawskich Kolejek Dojazdowych. Miasto, opierając się na fakcie wygaśnięcia umowy, zażądało eksmisji torów kolejki z granic miasta wielkiej Warszawy, oraz przekazania sobie taboru i budynków stacyjnych i kolejowych. Sąd Okręgowy uznając, że koncesja wygasła, a kolejki nie zelektryfikowały we właściwym czasie swojej trasy w obrębie Warszawy, przychylił się do tego żądania i nakazał eksmisję, opatrzoną ją rygorem natychmiastowej wykonalności. Chwilowo, do czasu rozstrzygnięcia sprawy przez Sąd Apelacyjny, wstrzymano wykonanie wyroku, tak więc od wyniku rozprawy wczorajszej zależy los kolejek.

Na temat sporu pomiędzy towarzystwem kolejek a magistratem

pojawiło się w Warszawie wiele wiadomości, m. i., że Magistrat ustępuje i zrzeka się eksmisji w zamian za unowocześnienie pod względem technicznym warszawskich samowarków. Kolportowano pogłoskę, że zawarto nawet układ pojednawczy na mocy którego kolejki zobowiązują się przeprowadzić elektryfikację i wydać swoje nieruchomości na terenie wielkiej Warszawy, uzyskując natomiast od gminy zrzeczenia się praw nabytych wyrokiem I instancji.

Na początku rozprawy, której przewodniczył sędzia Andrzejkowicz okazało się jednak, że pogłoski nie odpowiadają prawdzie. Na temat niewykonania eksmisji Magistrat wogóle nie chciał rozmawiać z kolejkami, które o to bardzo zabiegały. Pełnomocnicy Magistratu adwokaci Minkiewicz, Jezierski i Orlański stoją na swo-

jem poprzednim stanowisku, że kolejki skandalicznie zaoferane przynoszą wstyd stolicy wielomilionowego państwa i winne być jaknajszybciej usunięte i zastąpione nowoczesną komunikacją. Powołują się przede wszystkim na fakt wygaśnięcia koncesji kolejek.

W odpowiedzi na to rzecznicy kolejek adwokaci Jastrzębski i Domański dowodzą, że koncesja winna być przedłużona, ponieważ w okresie wielkiej wojny kolejki ponosiły olbrzymie straty, wobec czego kilku lat wojennych nie można liczyć do czasokresu, na który wydana została koncesja. Argumentują, że kolejki spełniają doniosłą rolę w zakresie komunikacji podmiejskiej i eksmisja torów z granic Warszawy rujnuje całe przedsiębiorstwo i uniemożliwia eksploatację.

Dwa procesy komunistyczne Inżynier — monter drukarni komunistycznej Szyfrowane spisy członków w pudełku od zapalek

W Sądzie Okręgowym odbywały się wczoraj dwa sensacyjne procesy wyrotowców. Pierwszy jest fragmentem znanej Warszawy afery komunistycznej ujawnionej przez władze na terenie szpitala żydowskiego na Czystem.

W r. 1930 Urząd śledczy otrzymał poufne informacje, że na terenie żydowskiego szpitala działa jacejka komunistyczna, w której skład wchodzi nietylko niżsi funkcjonariusze, lecz także i lekarze szpitalni. Na skutek wiadomości rozpoczęto obserwować teren szpitalny i ustalono, że rzeczywistość funkcjonuje tam trzy komórki, z których jedna zajmuje się sprawami technicznymi. Jacejka ta drukuje nielegalne pismo komunistyczne p. t. „Czerwony robotnik szpitalny”.

po całym kraju, władze wpadły w roku ubiegłym. Wywiadowca policji, jadąc tramwajem zauważył znanego mu komunistę Abrama Gaję, który, stojąc na pomoście razem z Frojmanem, wioził olbrzymiej wielkości walizę. Wywiadowca zainteresował się tajemniczym kufrem i przy pomocy mundurowego policjanta zatrzymał obu pasażerów tramwaju. W walizce znalazło kilka tysięcy mokrych jeszcze odezów. Rewizja osobista u Frojmana wykryła pudełko zapalek, w którym znaleziono misternie ukrytą małą kartkę papieru, zapisaną jakimiś hieroglifami. Zdołano jednak odnaleźć klucz i szyfr odczytać. Okazało się, że jest on niesłychanie cennym dokumentem, zawiera bowiem naz-

wiska wybitnych członków partii komunistycznej, którzy zakonspirowani w Warszawie, kierują całą robotą. Oprócz nazwisk ezolowych działaczy znalazły się tam nazwiska „szarych” pracowników, którzy spełniali jedynie funkcje podrzędne.

Inż. Lewinson, uprzedzony o wyspie zdołał zemknąć. Rozesłane za nim listy gończe dotychczas nie przyniosły żadnego rezultatu. Lewinson jest więc nieobechy na ławie oskarżonych. Frojman i pozostali podsądni nie przyznają się do winy, pomimo tego, że na stole sądu leżą ważkie i przynębiające swoją realnością dowody rzeczowe. Twierdzą oni, że całe oskarżenie opiera się na prowokacji policyjnej.

Zeznania min. Janty-Pończyńskiego w sprawie Bielskiego i Wańkowicza

W procesie ks. Bielskiego i Zygmunta Wańkowicza zeznawał wczoraj główny świadek oskarżenia i jednocześnie poszkodowany na skutek machinacji oskarżonych h. minister rolnictwa p. Leon Janty-Pończyński. Jak wiadomo ks. Bielski jest szwagrem h. ministra i przez pewien czas obu panów łączyły stosunki finansowe. Ks. Bielski postanowił rozparcelować swój majątek i w związku z tą transakcją potrzebował kredytów. Zwrócił się więc do min. Pończyńskiego z prośbą o ułatwienie w przeprowadzeniu kilku pożyczek i ofiarował na zabezpieczenie tych pożyczek swoje weksle. Celem nadania tym weksłom większego waloru Bielski prosił o żyra min. Pończyńskiego.

W ten sposób zaczęły się interesy Bielskiego z ministrem. Był to rok 1926. Przez pięć lat transakcje we-

kslowe załatwiane były ku obopólnemu zadowoleniu. Bielski terminowo wykupwał weksle i nie nie wróżyło zbliżającej się katastrofy.

— Dopiero w r. 1931 — mówi min. Pończyński — zauważyłem pewne objawy, które zaczęły mnie poważnie niepokoić. Na rynku pojawiły się niespodziewanie weksle, które zgodnie z naszą umową miały być jedynie gwarancjami. Zauważyłem do siebie ks. Bielskiego i prosiłem go o objaśnienia. Mówił mi, że puśczenie w obieg weksli jest sprawką Wańkowicza, który znajduje się w ciężkim położeniu finansowym. Następnie w wielkim sekrecie oświadczył mi, że nie wszystkie weksle są prawdziwe, lecz część ich opatrzona jest moim fałszywym podpisem. Zapytany na jaką sumę puścił moich fałszywych weksli odpowiedział, że na mniejszej długie tyle co znaj-

dujących się w obiegu prawdziwych. Znać było to, że na 60.000 zł.

— Dlaczego pan minister nie zawiadomił władze o fałszerstwie? — zapytuje sędzia Dąbrowski.

— Nie chciałem z tej rzeczy robić jakiegoś skandalu. Bielski zapewnił mnie, że weksle fałszywe zostaną przez niego wykupione i przesił o dyskrecję. Zauważyłem, że to nie on dopuścił się fałszu lecz jego spółnik ze spółki „Kolonizator” p. Zygmunt Wańkowicz. Umówiliśmy się, że w ciągu miesiąca Bielski wycofa moje fałszywe weksle, lecz miesiąc minął a rozmówi moi rzekomi wierzyciele nie dochodzili mnie nadal, pytając kiedy zamierzam wykupić swoje weksle. Wreszcie postanowiono została pewna akcja sanacyjna. W tym celu mój doradca prawny adw. Sznarbachowski rozmawiał z adwokatem Bielskiego Neymarkiem. Otrzymałem na poczet swych weksli 10.000 zł. gotówką oraz 25.000 zł. weksłami. Po jakimś czasie nastąpiły dalsze groźne objawy, które zmusiły mnie wreszcie do zdemaskowania afery.

— Okazało się bowiem, że moich fałszowanych weksli było znacznie więcej aniżeli zapewniał mnie Bielski. Masowo zaczęli zgłaszać się moi rzekomi wierzyciele i domagać gotówki a kiedy nie mogąc sprostać wykonaniu tych zobowiązań, których nie zaciągałem rozpoczęły się sprawy sądowe i posypały się tytuły wykonawcze. Wierzyciele Bielskiego przystąpili do oczekacji i zaczęli zajmować moje nieruchomości. Wówczas nie mając już innego wyjścia zakwestjonowałem autentyczność podpisów i cała afera ujrzała światło dzienne.

Zeznania min. Pończyńskiego, które całą sprawę stawiąj zupełnie w innym świetle, aniżeli wyglądała ona w ustach Bielskiego, wywołały zromiata sensację. Dziś w dalszym ciągu zeznawać będą świadkowie.

Po rezygnacji Laval — kompromisowe próby Pietriego Francja na rozdrożu 6 dzień przesilenia gabinetowego

Po rezygnacji Laval i Herriota — Pietri

PARYŻ, 5.6. — Min. spr. zagr. Laval — któremu po upadku rządu Bouissona Prezydent Republiki Lebrun zaproponował misję utworzenia gabinetu — zgodnie z przyrzeczeniem złożonym rano prezydentowi Lebrun, dał wieczorem ostateczną odpowiedź. Odpowiedź brzmiała odmownie: Laval nie przyjął misji utworzenia rządu.

Laval usiłował utworzyć gabinet, oparty na tych samych podstawach, co rząd Flandina i Bouissona. W rozmowie z L. Blumem Laval stwierdził, że rząd wymagający pełnych pełnomocnictw i oparty na partjach środka, będzie gwałtownie atakowany przez socjalistów. Równocześnie dwuznaczne było stanowisko radykałów socjalnych, których prezes Herriot jest gorącym zwolennikiem rządu jednocyfrowego republikańskiego, a którzy nie tworzą grupy zdyscyplinowanej, nie głosowali jednolicie za ustawą o pełnomocnictwach i przyznali się do upadku rządu Bouissona. Również i teraz stanowisko frakcji radykałów socjalnych, liczących 160 postów, nie zostało wyjaśnione. Wobec tego Laval, przekonawszy się, że nie może liczyć na większość stałą i zdyscyplinowaną, rzekł się misji utworzenia gabinetu. Odpowiedzialność za przedłużanie groźnego dla Francji przesilenia rządowego spada na ugrupowania lewicowe.

Po odmowie Laval, prezydent Lebrun zawiązał Herriota. Herriot misji nie przyjął. Prezydent Republiki zawiązał wówczas dotychczasowego ministra marynarki wojennej Pietri, który należy do lewego skrzydła grupy Flandina. Min. Pietri uchodzi za wytrawnego polityka i finansistę, w poprzednich gabinetach piastował

tekę min. skarbu. Prezydent Republiki powierzył mu misję utworzenia rządu.

Machinacje lewicy

Przesilenie gabinetowe trwa nadal w atmosferze silnego zdenerwowania w kołach politycznych. Z jednej strony partje polityczne i ich kluby parlamentarne zdają sobie sprawę, że swą grą — razią autorytet parlamentu, z drugiej — nie ustają intrygi lewicy, dążącej poza parawanem szumnych uchwał o poparcie dla gabinetu koncentracyjnego, do utworzenia własnego rządu. Równocześnie za czyną zabierając głos i ulica paryska. Mnożą się wypadki interwencji policji. Przesilenie zamienia się w skandal polityczny.

PARYŻ, 6.6. (PAT). Szereg grup parlamentarnych odbyło wczoraj posiedzenie, celem omówienia sytuacji politycznej. Szczególnie ożywione były obrady grupy radykalnej.

Wysunięto projekt wysłania specjalnej delegacji na posiedzenie delegatów grup lewicowych i postawienia socjalistom konkretnych warunków współpracy z rządem obrony astroju republikań-

skiego. Propozycja ta została przyjęta. Socjaliści francuscy i neosocjaliści zapowiedzieli, że uczynią wszystko, co leży w ich mocy, aby doprowadzić do utworzenia rządu lewicy.

Parlamentarna frakcja socjalistów S. F. I. O. uchwaliła rezolucję, określającą swój program polityczny, który ma służyć jako podstawa programu rządu lewicy. W programie tym socjaliści żądają rządu stałego, energicznego i silnego w zwalczaniu... faszyzmu, określonego przez socjalistów, jako wspólnika spekulacji frankiem francuskim.

Pietri na widowni

PARYŻ, 6.6. (ATE). Dziś rano Pietri rozmawiał z b. premierem Flandinem, ministrami Lavalem i Caillaux oraz z prezesem komisji finansowej izby Malwy.

PARYŻ, 6.6. (PAT). Dziś koło południa min. Pietri złożył wizytę Flandinowi i Caillaux, a następnie przyjął delegację radykałów socjalnych, która zapatrjuje się optymistycznie na rozwiązanie przesilenia. Popołudniu min. Pietri nawiązał kontakt ze wszystkimi grupami politycznymi Izby

celem zrealizowania nowej formuły pełnomocnictw, dającej możliwość parlamentowi wykonywania kontroli. Min. Pietri będzie mógł poinformować Prezydenta Lebrun o wyniku prowadzonych rozmów dopiero w końcu dnia.

PARYŻ, 6.6. (PAT). Po długiej naradzie min. Pietri z delegacją radykałów socjalnych Herriot oświadczył, iż zakomunikuje całej grupie o przebiegu odbytych rozmów. Popołudniu ma się odbyć jeszcze jedna konferencja w ministerstwie marynarki, na wyniki której Herriot zapatrjuje się optymistycznie. Minister Pietri przyjął Mandela.

„Precz ze złodziejami!” Wic kombatantów — Proklamacja „Croix de Feu”

PARYŻ, 5.6. (PAT). W ciągu wczorajszego wieczoru i dzisiejszego przedpołudnia na wielkich bulwarach panowało wielkie ożywienie. Grupa młodzieży z „Action Francaise” sprzedawała dodatki nadzwyczajne tego dziennika ze szczególnym opisem posiedzenia Izby, na którym został obalony gabinet Bouissona. Dziennik powrócił do hasła z okresu wypadków lutowych, umieszczając na czele numeru tłustym drukiem okrzyk: „precz ze złodziejami!”

PARYŻ, 6.6. (PAT). Dziś wieczorem grupa młodzieży wybiła szyby w redakcji „Le Petit Journal” oraz w siedzibie loży masonskiej „Wielkiego Wschodu”. „Le Petit Journal” jest organem od dawna propagującym dewaluację franka. Około godz. 10-ej wieczorem kameloci królowscy usiłowali manifestować na wielkich bulwarach.

PARYŻ, 6.6. (ATE). Organizacja byłych kombatantów i inwalidów wojennych zwołały na dziś wielki wiec w sali Wagram. Organizacja „Croix de Feu” wydała odezwę, która mówi m. in., że kasy państwa są puste, a sytuacja międzynarodowa jest trudna. Narod ma prawo domagać się od parlamentu ukroczenia, spekulacji, otrzymania pracy i chleba. Tymczasem izba deputowanych jest siedliskiem intryg politycznych. Gabinet Bouisson'a został obalony. Sytuacja jest groźna, należy wyżyć wszystkie siły, aby zapobiec wybuchowi wojny domowej.

Reakcja giełdy

LONDYN, 6.6. (ATE). W związku z kryzysem gabinetowym we Francji na wczorajszym posiedzeniu giełdy dała się zauważyć wielka pdaż franków. Kurs franka spadł i tyko dzięki interwencji ze strony funduszu wyrównawczego został przywrócony do poprzedniego stanu.

Pół miliona na egzekutorów płaci jeden powiat

Centralne organizacje rolnicze otrzymują ze wsi liczne skargi w sprawach podatkowych. Ludność narzeka szczególnie na nadmierne koszty egzekucyjne. Obliczono

9 milionów zł. na odsetki Pożyczki Nar.

Ministerstwo Skarbu przekazało w końcu b. m. fundusze na spłacenie odsetek Pożyczki Narodowej za bieżące półrocze r. b. Na obsługę Pożyczki Narodowej przewidziano sumę 9.000.000 złotych. Kasy Banku Polskiego i banków państwowych wypłacać będą należności za 3 kapoły P. N. począwszy od 1 lipca.

na przykład, iż ludność powiatu biońskiego (woj. warszawskie) płaci rocznie około pół miliona złotych tytułem zwrotu kosztów podróży egzekutorów i komorników, kar za zwłokę i odsetek.

Rolnicy domagają się zmniejszenia świadczeń podatkowych, przedewszystkiem na rzecz samorządów, zmiany ustawy skarbowej w tym duchu, aby każdy rolnik wiedział zgóry, ile ma płacić rocznie podatku. Wysłuchane też jest żądanie zmniejszenia kosztów, likwidowanych przez egzekutorów i komorników, gdyż koszty te stanowią obciążenie wsi na olbrzymie sumy.

Pięcioletka elektryfikacyjna Londynu kosztem 33 milj. funtów

LONDYN, 5.6. (PAT). Kanclerz skarbu Chamberlain ogłosił dziś w Izbie gmin, że rząd daje zezwolenie na przystąpienie do wielkich robót elektryfikacji kolei w Londynie, i w obrębie wielkiego Londynu.

Wszystkie koleje, które dotychczas nie są elektryfikowane zostaną zamienione na koleje elektryczne, dotyczy to również tramwajów, które uległyby zamianie na autobusy poruszane prądem elektrycznym. Program

ten przewiduje elektryfikację 12 mil tunelów podziemnych, elektryfikację 44 mil kolei podziemnych oraz elektryfikowanie 148 mil linii tramwajowych w obrębie miasta, z tem, że tramwaje te zamienione zostaną na autobusy elektryczne.

Przepracowanie tego planu, które o wykonanie obliczone jest na lat 5 kosztować będzie 35 milionów funtów.

Komisja arbitrażowa Do załatwienia zatargu Włoch i Abisynji

RZYM, 5.6. (PAT). Jutro w Medjolanie zbierze się na pierwsze posiedzenie komisja pojednawcza — arbitrażowa, przewidziana przez art. 5-y włosko — abisynijskiego traktatu przyznanej z r. 1928. Zgodnie z ostatnimi rezolucjami Rady Ligi Narodów komisja wybrać ma superarbitrą do dnia 25 lipca.

Zadaniem komisji jest przedewszyst-

kiem załatwienie incydentu włosko-abisynijskiego w Ual - Ual, natomiast sprawa wytyczenia granicy między Abisynją a Somalją włoska nie wchodzi w zakres prac komisji. Sprawa ta uregulowana ma być później po zakończeniu prac komisji pojednawczej i potwierdzona byłaby specjalnej komisji granicznej, przewidzianej przez traktat w r. 1908.

Warszawska giełda pieniężna w dniu 6 czerwca

Dewizy: Belgja 90.45, Holandia 359.00—358.75, Kopenhaga 117.60, Londyn 26.33, Nowy Jork 5.31 i trzy osme, Nowy Jork (kabel) 5.31 i pół, Oslo 132.10, Paryż 34.97, Praga 22.13, Szwajcaria 173.15, Stokholm 135.80, Włochy 48.88, Berlin 214.25, Madryt 72.51. Obroty średnie, tendencja niżejnotulita.

Banknoty dolarowe w obrotach pozagiełdowych — 5.30 i pół. Rubel złoty — 4.75. Dolar złoty — 9.22—9.21 i pół. Gram czystego złota — 5.9244. Marki niemieckie (banknoty) w obrotach prywatnych 183 i pół. Funt sterl. (banknoty) w obrotach prywatnych — 26.40.

Papiery procentowe: 7 proc. stabilizacyjna 64.38—65.00 (w proc.); 4 proc. państw. inwestycyjna 105.15; 4 proc. państw. pożyczkowa dolarowa 52.65; 5 proc. konwersyjna 66.25; 6 proc. pożyczkowa dolarowa 81.50—81.00 (w proc.); 8 proc. I. Z. Banku gosp. kraj. 94.00 (w proc.); 7 proc. L. Z. Banku gosp. kraj. 77.00 (w proc.); 8 proc. L. Z. Banku rolno-gosp. 83.25; 8 proc. L. Z. Banku rolno-gosp. 83.25; 4 i pół proc. L. Z. ziemskie 48.00 — 48.75 — 48.80; 8 proc. ziemskie dolar. gwarantowane 87.75; 4 i pół proc. L. Z. Warszawy 67.25; 5 proc. L. Z. Warszawy (1933) 57.75—58.00; 5 proc. m. Piotrkowa (1933) 47.50; 5 proc. m. Radomia (1933) 40.50; 5 i pół proc. oblig. VII pożyczki konw. m. Warsz. 1926 r. 7 em. 58.00.

Akcje: Bank Polski 86.75; warsz. Tow. fabr. cukru 31.00; Norblin 32.00; Starachowice 30.90. Tendencja mocniejsza dla pożyczek państwowych, Listów zastawnych i akcji. W obrotach prywatnych 7 proc. słaska pożyczka dolarowa 73 i jedna osma — 73 i jedna czwarta (w proc.).

GIEŁDA ZBOŻOWA w dniu 6 czerwca

Na dzisiejszym zebraniu giełdy zbożowej - towarowej w Warszawie ogólny obrót wyniósł 1.612 tonn, w tem żyta 581 tonn. Notowano za 100 kg. parzety wagon Warszawa w han dlu hurtowym, w ładunkach wagonowych: pszenica jara czerw. szklista 17 i pół—18, jednolita 18—18 i pół, zbierana 17—17 i pół, żyto I-szy stand. 13 i pół—13.75, II-gi 13.25—13 i pół, owies I-szy stand. 17.25—17.75, II-gi 16.75—17.25, III-ci 16 i pół—17, gat. II-gi 16—16 i pół III 15 i pół—16, IV-ty 15—15 i pół, groch polny 23—25, mąka pszenna gat. IIB 30—33, I-C 28—30, I-D 26—28, I-E 24—26, II-B 22—24, II-D 21—22, II-F 20—21, II-G 19—20, III-A 14—15, mąka żytnia gat. I-szy do 55 proc. 23—24 i pół, gat. I-szy do 65 proc. 22—23, II-gi 16 i pół—17 i pół, razowa 17—18, posłednia 13 i pół — 14 i pół, otreby pszenne grube 11.50 — 12, średnie 11—11 i pół, miazka 11—11 i pół, żytnie 10.25 — 10.75.

Autobus P. K. P.

Dwukrotnie wpadł na drzewo 10 osób rannych, w tem 2 ciężko

BIAŁYSTOK, 5.6. (PAT). Autobus pasażerski P. K. P., kursujący na linii Białystok — Grajewo uległ dziś rano w odległości 1 km. od Knyszyna katastrofie. Autobus wpadł na drzewo, które obalił, następnie przejechał jeszcze 11 metrów, poczem wpadł jeszcze raz na drzewo, o które się przewrócił.

8-miu pasażerów odniosło rany z czego 2 ciężkie. Pierwszej pomocy udzielili ofiarom katastrofy lekarze wojskowi, znajdujący się na komisji poborowej w Knyszynie, na miejsce wypadku zaś wyjechały władze śledcze, celem zbadania przyczyn katastrofy.

Kiedy dozwolony jest Handel walutami?

Izba I karna Sądu Najwyższego zajmowała się ostatnio doniosłą dla życia gospodarczego kwestją handlu walutami. Często zdarzają się bowiem wypadki, że przy masywnym obrocie walutami zachodzi podejrzenie prowadzenia potajemnego banku, lub kantoru wymiany, bez wymaganej przez prawo bankowe koncesji.

Sąd Najwyższy ustalił w tej mierze następujące wytyczne. Doraźna

sprzedaż i kupno walut zagranicznych nie podlega ograniczeniom i nie jest zabroniona. Dla ustalenia czy na miejsce prowadzenie potajemnego kantoru wymiany bez świadectwa przemysłowego decydującym jest wygląd zewnętrzny i charakter przedsiębiorstwa, oraz znalezienie znacznych ilości walut zagranicznych. Ponadto decyduje również regularna sprzedaż i zakup walut.

Więś na dnie nędzy

Co wykazały badania Instytutu Pracy Społecznej

Wcale nie potrzeba odbywać dalekich podróży. Egzotyka jest na miejscu. Wystarczy pojechać na południe Polski, iść na wieś. Człowiek, żyjący w mieście i zabierający, jako tako, nie zdaje sobie sprawy z tego, czym jest kryzyz na wsi.

Jak dalece skurczyły się potrzeby wsi i zapotrzebowanie towarów przez nią konsumowanych daje o tem świadectwo, że dzieci wiejskie znają np. cukier tylko ze słyszenia. Gdy w jednej ze szkółek powszechnych (w województwie połudn.), nauczycielka pokazała dzieciom cukier w kostkach, malcy wołali: — To śnieg, nie cukier, to musi być suchy śnieg!

skim, do którego odnosi się ankietę obliczono, że około 90 proc. ludności, t. j. blisko 140 tys. ludzi odżywia się niedostatecznie.

JEDYNA KOSZULA

Tak się wieś odżywia, a jak ubiera?

Na podstawie cytowanego źródła możemy i to sobie odtworzyć. Nawet zamożniejsi gospodarze chodzą obdarci, w pałatanych butach. Jedna koszula codziennie prana jest często jedyną, jaką posiada gospodarz. Inne pofarbowano, albo nawet tak poprostu, jak były, zrobione z nich sukienki dla dzieci.

JAK W ŚREDNIOWIECZU

Oświetlenie i opał powraca do form najprymitywniejszych. Wę-

giel i nafta są za drogie. To też z nastaniem mroku całe życie wsi zamiera.

Więś nie kupuje. Nawet wódka, jej spożycie ogromnie zmalało. Cena litra wódki wyrażona porównawczo w kg. zboża i kg. wieprza. od r. 1927/28 do 1933/34 zmieniła się, wzrastając ogromnie, jeżeli chodzi o żyto z 14 kg. na 39 kg, o wieprza z 2,9 kg. do 6,5 kg.

To też wieś „przeżywa kryzys na trzeźwo”, samogonu nie pędzi — a jak pisze p. Michałowski — „w sklepach wiejskich 2—3 butelki stoją na półce omszałe, przemieniając się powoli w starokę”.

Sól i tytoń spożywane są w coraz gorszych gatunkach. Zapalka

stała się na wsi osobliwością. Przemysł ludowy wytwarza drewniane zapalniczki do zapalania papierosów. Jak one wyglądają?

„Składa się taki przyrząd z korytki drewnianego, napełnionego żelatyną materiałem lnianym, oraz kamyczka osadzonego na pokrywce. Pocieraniem szkiełkiem o kamyczek wywołuje iskrę, dzięki której materiał wewnątrz korytki tli się”. (J. Michałowski).

W braku zapalniczki lub benzyny kobiety wiejskie „pożyczają ogień jedna od drugiej. Można więc często spotkać niewiasty biegnące do swojej chaty z płonącymi drzazgami, by nie zagasty.

Tak wygląda życie naszej wsi w XX wieku!

Wśród pism

BUDŻET WARSZAWY

Zajmując się budżetem Warszawy ustalonym przez obecny zarząd miejski, „Czas” przypomina, że spowodo preliminowania budżetu w nadmiernej wysokości 94 milionów, dawny zarząd miejski z prez. Słomińskim został rozwiązany, a prez. Kościński obniżył budżet do 88 milionów. Budżet tegoroczny, wynoszący 87 milionów, jest pozornie o milion niższy od zeszłorocznego, — ale jest to tylko wynikiem operacji buchalteryjnej, mianowicie odregulowania wydatków na długi, w istocie zaś wynosi on tyle samo co za p. Słomińskiego t. j. 94 miliony.

„Jest niedopuszczalne, aby Zarząd Miejski opuszczając w zestawieniu około 6 mil. zł., porównywał swój budżet administracyjny z budżetem roku zeszłego i aby z tego tytułu głosił swą sławę”

oświadcza „Czas” i dodaje:

„Na budżet preliminowany przez Zarząd obecny zwracaliśmy już niejednokrotnie uwagę. Twierdziliśmy, na podstawie szczegółowych badań, że wzrost wydatki konsumpcyjne, że powiększony został fundusz dyspozycyjny prezydenta, że w sposób niebezpieczny wzrosły emerytury, że nieracjonalnie przeprowadzono zróżnicowanie plac, że zwiększono niepotrzebnie personel administracyjny ze szkoda dla wydatków na opiekę społeczną, że niewłaściwe są inwestycje na urządzenie reprezentacyjnych apartamentów prezydenta w Pałacu Blanca, że zbędne jest zwiększenie ilości samochodów prezydjalnych i że ogólny wzrost wydatków nieuzasadniony musi się ujawnić odbić na całokształcie gospodarstwa”.

STRACH

„Warsz. Dziennik Narodowy” zajmuje się rolą, jaką w życiu współczesnej Polski odgrywa uczucie strachu, a przyznając iż do pewnego stopnia uczucie to towarzyszy każdemu życiu zbiorowemu, zauważa:

„Nie można jednak całego życia zbiorowości ludzkiej, całego życia społecznego oprzeć na tresurze i strachu, zwłaszcza gdy chodzi o społeczeństwo, będące na wyższym poziomie rozwoju... Nowoczesne narody europejskie powstały i istnieją dzięki temu, że strach przestał być u nich jedną dyscypliną społeczną... Człowiek ulegający pod wpływem strachu, czuje się poniżonym i dotkniętym w poczuciu swej godności. Zaczyna nienawidzić nie tylko to uczucie, lecz to, czy też tego, który je wywołuje. A wówczas poza strachem, będącym bądź co bądź wieszia społeczną, czai się nienawiść, stanowiąca dla społeczności nieustannie i groźne niebezpieczeństwo. Wystarczy wówczas załamanie się sugestji, utrzymującej jednostkę w obawie, ażeby nienawiść stała się silniejszą od strachu i zburzyła cały układ społeczny”.

Podtrzymywanie piweto w społeczeństwie tylko negatywnego uczucia strachu prowadzi do zniknięcia w niem uczuć pozytywnych i wręcz zagraża jego istnieniu.

kandydat na posła już w zgromadzeniu posiada.

Zakulisowa gra zabiegów o poparcie — z chwilą, gdy skład personalny zgromadzeń zostanie już ustalony — będzie tu odgrywała jeszcze większą rolę niż przy wyborach senackich. „Obrabianie” delegatów na rzecz rozmaitych kandydatur będzie się odbywało ogromnie intensywnie, zwłaszcza że przy niewielkiej liczbie zgromadzeń (średnio 100 — 200 członków) chodzić tu będzie o parę tylko głosów, brakujących do przepisowej jednej czwartej.

Jak się tworzą oszczerstwa przeciwko Kościołowi

K. A. P. przytacza treść kazania, wygłoszonego w dniu 30 maja w kościele katedralnym w Łomży przez proboszcza ks. infułata Szcześnowicza, w sprawie zaręczenia kampanji prowadzonej przeciw ks. biskupowi Łukomskiemu.

„Dziś już wiadomo wszystkim — mówił ks. Szcześnowicz — że po Łomży i jej okolicy krąży lista rzekomo „dla dobrej sprawy”, a w samej rzeczy pełne oszczerstw na naszego ks. biskupa Łukomskiego. W listach tych, podsuwanych do podpisu, między innymi zarzutami na naczelnym miejscu powiedziano, że ks. biskup Łukomski zakazywał odprawiać nabożeństwa: 1) na intencję Głowy Państwa Prezydenta Rzplitej; 2) za spokój duszy s. p. ministra W. R. i O. P. Czerwińskiego, s. p. ks. biskupa Bandurskiego, s. p. prezydentowej Michaliny Mościckiej, s. p. ministra Spraw Wewnętrznych Bronisława Pierackiego, 3) nie odprawiano też nabożeństw 19 marca każdego roku.

Tymczasem mam na to dowody niezbitne, że na intencję Głowy Państwa Prezydenta Rzeczypospolitej w r. 1932, 1933, 1934 i wreszcie w roku bieżącym 1935 były odprawiane nabożeństwa w katedrze o g. 9 rano każdego 1-go lutego, jako w dniu jego imienia.

Za prezydentową s. p. Michalinę Mościcką było odprawione w katedrze 23 czerwca 1934 r. po otrzymaniu wiadomości o tragicznym zgonie.

Na intencję dziś już niezjącego s. p. Marszałka było odprawione nabożeństwo w katedrze 19 marca 1934 r.

Na tych wszystkich nabożeństwach był księża biskupi, członkowie kapituły i miejscowy kler, tylko nie było widać tych, co oszczerstwa dziś na ks. biskupa piszą”.

Co zaś do nabożeństwa za s. p. biskupa Bandurskiego, to biskup Łukomski nie mógł być na niem obecny, bo... był w tym czasie obojętnie, na pogrzebie biskupa Bandurskiego w Wilnie, za co go nawet p. Prezydent Rzplitej wyróżnił, udzielając mu posuchania, mimo iż zapowiedział iż nikogo w czasie pobytu w Wilnie przyjmować nie będzie...

Wobec tego pytam — brzmiało dalej kazanie — jakim mianem można nazwać tych, co podobne oszczerstwa piszą i do podpisania meświado mym prawdy podsuwają? Ale na to być może mi ktoś powie: wszak można podpisać, można nie podpisywać. Tym, co tak sądzi, opowiem, co przed laty widziałem na obrazie (by było to czasy okupacji Korei przez Japonię). Przy stoliku, na którym leżał arkusz papieru, siedzi cesarz Korei i trzyma w ręku pióro. Otoczył go czterech Japończyków: jeden z rewolwerem, drugi ze sztylblem, trzeci z kajdankami, czwarty zaś, w rękach papier, mówi: podpisz. Miał to być, jak głosił tytuł obrazu, dobrowolne zrzeczenie się tronu.

Otóż niejedną, zależną od swojego szefa, widząc jego podpis na skardze oszczerczej i słysząc zachętę, by podobnie uczynił, pomyślił, jak ten cesarz koreański: Co ja, biedny, zrobię? Jeśli nie podpiszę, to mogę utracić kawalek chleba, a przecież mam żonę i dzieci; jeżeli zaś podpiszę, to popełnię grzech i okryję się hańbą...

Pytam dalej, kto odwoła te oszczerstwa, rozwiewane w tej oto skardze? Kto wobec Boga i społeczeństwa polskiego będzie prostał w je sumienia pod przymusem nie fizycznym wprawdzie, ale moralnym zwicniętym?...

Delegaci rejentalni będą więc mogli w walce wyborczej odgrywać tylko uboczną, dodatkową rolę, jako uzupełnienie szans, jakie

Rola grup i stronnictw Decydujące znaczenie kulis w naszych nowych wyborach

Przedstawiliśmy w kilku poprzednich artykułach perspektywę, jakie wedle projektowanych nowych ordynacji wyborczych otwierają się na przebieg akcji wyborczej w jej pierwszym stadium.

Rola stronnictw

Przy wyborach senackich rola ogółu wyborców zakończy się na tym pierwszym etapie — z chwilą wybrania delegatów obwodowych do kolegium wyborczego, na którym odbędzie się wybór senatorów. A zatem właściwa walka wyborcza rozegra się w obwodach, gdzie delegaci będą wybierani nie jako mężowie zaufania wyborców (bo ci będą przedstawiali zgółu przygodne i bardzo zróżnicowane zebranie delegatów z kilku sąsiednich kamienic), ale jako mężowie zaufania kandydatów lub tych, którzy ich wysuwają, t. j. prawdopodobnie po dawnemu stronnictw politycznych, ewentualnie inteligentkich organizacji zawodowych — w każdym razie nie organizacji gospodarczych, których szanse będą tu minimalne. Na kolegium wyborczym będzie szło conajwyżej o to, aby wśród niewielkiej liczby delegatów pozyskać dodatkowo jeszcze pewne głosy, których kandydatowi brakuje, aby mógł liczyć na przejście.

Języcki u wagi

Nie będzie tych delegatów zbyt wielu. Na 500 — 750 tysięcy wyborców senackich w całym państwie (powiedzmy okrągło: 600 tysięcy) przypadnie 4 — 5 tysięcy delegatów, przyczem w Warszawie kolegium będzie się składało z kilkuset, może i tysiąca osób, w poszczególnych zaś województwach będzie liczyło tylko kilku-

dziesięciu członków, czasem nawet poniżej 50-ciu. Rola więc delegatów mogących odegrać rolę „języcka uwagi” będzie nieraz bardzo wielka, a ponieważ nazwiska ich będą znane a między ich wybraniem a odbyciem ostatecznego głosowania dla dobra wyboru senatorów będzie trzy tygodnie czasu, przeto otworzy się pole dla bardzo intensywnej gry zakulisowej.

Ucho igielne

Przy wyborach sejmowych ogółu wyborców występuje na front dopiero w samym dniu powszechnego głosowania, ale znaczenie tego głosowania będzie minimalne, podobnie jak i frekwencja, jeśli listy kandydatów nie będą obejmowały tych osób, na które masy wyborców pragnęłyby głosować. Będzie to tem ważniejsze, że wrazie większego rozstrzeżenia się kandydatur i oddanych na nie głosów może, wobec zasady większości względnej, nietylko trzecia, ale nawet czwarta, piąta albo i szоста część ogółu wyborców przeprowadzić swego kandydata, o ile tylko występuje solidarnie. Ale jeśli kandydat nie przejdzie przez „ucho igielne” zgromadzenia narodowego?

Czy jawnie?

Wyjaśniliśmy już mechanikę tych zgromadzeń i otwierające się przytem możliwości. Wiele nawsuwa się tu punktów niejasnych, których jednak nie da się rozpatrywać przed poznaniem dosłownego tekstu projektu BB (dotąd bowiem znamy tylko ogólne jego zasady). Wątpliwością najważniejszą byłoby pytanie: czy przypadkiem to wyznaczenie kandydatur do tajnego głosowania wyborców nie będzie się odbywało w sposób jawny, przez proste podnoszenie rąk? Bo toby już odrazu przesądzało nieraz o wyniku głosowania na zgromadzeniu.

W każdym razie, jeszcze bardziej niż przy wyborach senackich

kich, pierwsze stadium kampanji wyborczej będzie tu przeważnie decydujące, a będzie ono polegało na agitacji w ogromnej liczbie różnych drobnych społecznych kółkach organizacyjnych — oczywiście wedle dyrektyw jakichś sztabów, kierujących tym skomplikowanym mechanizmem.

15 tysięcy delegatów

W całym państwie będziemy mieli w 104 okręgach wyborczych około 9.000 delegatów, samorządu terytorjalnego (z czego na miasta przypadnie około 2 tysięcy a 7 tys. na wieś), około 2.000 delegatów związków zawodowych, około 800 delegatów izb handlowo-przemysłowych i 500 delegatów izb rzemieślniczych, wreszcie około pół tysiąca przedstawicieli zawodów wolnych i szkolnictwa wyższego — w sumie wszystkich razem około 12 — 13 tysięcy delegatów — może o tysiąc mniej albo więcej. Rozstrzygać będzie zatem samorząd terytorjalny, delegaci wybierani bezpośrednio przez obywateli odgrywać będą pewną rolę tylko w niektórych okręgach. Przepuszczalnie więc będzie ich w całym państwie najwyżej 1 — 2 tysięcy (tak że ogólna liczba członków zgromadzeń dochodziłaby do 15 tysięcy), a to spowodo ogromnej kłopotliwości tego zabiegu.

Kosztowni delegaci

Dziesięciogroszowa opłata, to stosunkowo jeszcze drobniąg w porównaniu ze zmitrzeniem połowy albo i całego dnia roboczego, wskutek czego każdy taki rejentalnie wyznaczony delegat reprezentować będzie na wsi, przy obecnym kryzysie i spadku cen i zarobków, wartość straconego czasu odpowiadającą sumie do tysiąca złotych, a w miastach nawet parę tysięcy.

Delegaci rejentalni będą więc mogli w walce wyborczej odgrywać tylko uboczną, dodatkową rolę, jako uzupełnienie szans, jakie

Ukonstytuowanie

Naczelny komitetu uczczenia pamięci marszałka Piłsudskiego

Wczoraj o g. 11-ej rano na Zamku odbyło się pod przewodnictwem Prezydenta Rzeczypospolitej posiedzenie konstytucyjnego naczelny komitetu uczczenia pamięci marszałka Piłsudskiego. Na posiedzenie przybyło około 130 osób, powołanych przez pana Prezydenta Rzeczypospolitej, z ks. kardynałem Kakowskim, premierem Sławkiem, marszałkami izb ustawodawczych, gen. Rydzem — Śmigłym, b. premierami prof. Bartlem i Prystorem, Jędrzejewiczem i Kozłowskim na czele.

Zebniamie zagał p. Prezydent Rzeczypospolitej krótkim przemówieniem, w którym zwrócił uwagę na konieczność szarmonizowania akcji uczczenia pamięci marszałka Piłsudskiego, poczem gen. Wieniawa - Długoszowski przedstawił referat.

Referent wyraził przekonanie, że obok sypania kopca na Sowińcu, budowy sarkofagu na Wawelu, budowy pomnika w Warszawie i ustale-

nia formy uczczenia pamięci marsz. Piłsudskiego w Wilnie, wszystkie regionalne inicjatywy powinny być uzgodnione z komitetem naczelnym. W końcu referatu gen. Wieniawa - Długoszowski wezwał obywateli do dobrowolnego opodatkowania się na rzecz komitetu.

Po referacie ukonstytuowało się pod przewodnictwem p. Prezydenta Rzplitej prezydium komitetu, do którego weszli: premier Sławek, gen. Rydz — Śmigły, J. E. ks. kardynał Kakowski, marszałkowie Switalski i Raczkiwicz, plk. Prystór, gen. Kasprzycki, gen. Sosnkowski, gen. Sławoj — Składkowski, oraz komitet wykonawczy w którego skład weszli: pos. Brzek — Osifski, gen. Górecki, prof. Jastrzębowski, wiecm. Koc. pos. Miedziński, wiecm. Siedlecki, prez. Starzyński, red. Stępczyński, p. Sujkowska i A. Słowiński. Kierownikiem wydziału wykonawczego został gen. Wieniawa - Długoszowski.

Bezrobotni Zagłębia protestują przeciw opóźnianiu robót publicznych

SOSNOWIEC, 6.6. — Od kilku dni bezrobotni znów zbierają się

Na marginesie

Wersalczyk

W chwili, gdy na ulicach Paryża demonstrują patrioci, żądając ładu i wznosząc okrzyki: „precz ze złodziejstwami”, jeden z baronów węglowych, milioner francuski Robert Kraussing proponuje ponownie p. Stawiskiej, matkężona, pisząc z galanterją: „Madame! Znam panią z ilustracji gazetowych i czcionek drukarskich, dlatego list mój może się wydać najmniej dziwnym. A jednak... Pani należy się przecież coś od życia! Madame! Zostań moją żoną! Mam tyle pieniędzy, że wystarczy nam na najwyższą stopę życiową. Propozycja moja jest najpoważniejsza. Zgoda pani da mi dużo szczęścia...”

Ten elegancki baron, jest nie tylko wytwornym cynikiem, ale i nielada głupcem, jakże typowym dla środowiska i epoki, w której żyje. Tym ludziom nawet godność męża żony największego oszusta i aferzysty naszych czasów imponuje!

Sam posmak skandalu ma dziś swoją wagę.

gromadnie przed magistratami miast Zagłębia, domagając się otrzymania jakiegokolwiek pracy. Gdy bezrobotnych ogarnęło rozgoryczenie. Normalnie po zimie, przetoj bez pracy, bezrobotni zdobywali zatrudnienie na robotach publicznych już w kwietniu. Tymczasem w roku bieżącym mamy już czerwiec i dotychczas na Śląsku nie podjęto robót ani z Funduszu Pracy, ani z funduszy Pożyczki Inwestycyjnej. Samorządy we własnym zakresie robią co mogą, aby przyjąć bezrobotnym z pomocą, nie mogą jednak podjąć zadania, które jest ponad ich siły.

Wczoraj przed magistratem w Będzinie zebrało się kilkuset bezrobotnych i wysłało delegację do Zarządu Miejskiego. Gdy delegacja powróciła, policja kazala rozejść się zebrałym. Wówczas z tłumu posypał się na policję grad kamieni, a gdy policja zaczęła tłum rozprędać, wzniesiono okrzyki antypaństwowe. Policja rozproszyła tłum pałkami. Charakterystyczne jednak, że bezrobotni rozproszeni w jednym punkcie miasta, zbierają się w chwilę potem w drugim. I tak niemal przez cały dzień w miastach Zagłębia trwały manifestacje bezrobotnych, protestujących przeciw zwlekaniu z zapowiadaniem robotami inwestycyjnymi.

W Zielone Świąta — na Bielany! Nowe przepisy porządkowe. — Tramwaj „Extra“

Wobec przejęcia lasu Bielańskiego przez miasto, tradycyjny obchód Zielonych Świąt na Bielanach ulegnie, począwszy od r. b., pewnej modyfikacji. Celem ochrony istniejącego zadrzewienia, krzewów i zieleni zarząd ogrodów miejskich odmówił przedsiębiorstwu jarmarczynym i odpustowym miejsce pod kramy, karnuzele, kioski, wazy i t. p. Pojazd mechaniczny i zaprzęg konny zabroniono zatrzymywać się na trawie. Cała komunikacja odbywać się musi wzdłuż istniejących dróg.

Uwzględniając wzmożony ruch ludności w okresie Zielonych Świąt, tj. 9 i 10 b. m., dyrekcja tramwajowa i autobusów miejskich, w razie sprzyjającej pogody, wzmożni ruch tramwajowy na liniach Nr. Nr. 14, 23 i 24, łączących śródmieście z Marymontem i Grochowem. Linia Nr. 15 będzie przedłużona do C. I. W.

F-u, przez co ilość pociągów do Bielan, łącznie z Nr. 15-a, będzie podwojona. Prócz tego będą uruchomione specjalne wozy z pl. Teatralnego do Bielan.

Jednocześnie, by udostępnić dojazd do plaż koło mostu ks. Poniatowskiego, uruchomiona będzie linia „Extra“ (E), której trasa bieć będzie przez pl. Teatralny, ul. Trębaczkę, Krak. Przedmieście, Nowym Światem, Al. 3 Maja, mostem Poniatowskiego, Al. Zieleniecką, ul. Targową, Kijowska do dworca Wschodniego i spowrotem. Wozy linii „E“ będą uruchamiane w razie potrzeby we wszystkie pogodne dni świąteczne w okresie letnim.

Osiem kursów-obożów dla absolwentów szkół powszechnych

Organicja opieki nad absolwentami publicznych szkół powszechnych w Warszawie i metody pracy wychowawczej tej kategorii młodzieży są w stolicy dopiero zapoczątkowane. Stąd istniejąca kłopotliwość absolwentów nie stoją na należytym poziomie, ani pod względem ilościowym, ani jakościowym. Brak im przedewszystkiem odpowiednio nastawionych, bar dziej uspołeczniowych i organizacyjnych zaprawionych jednostek spośród samej młodzieży.

Aby braku temu przynajmniej częściowo zaradzić, Rada szkolna przystępuje w bieżącym okresie letnim do urządzenia tytułem próby ośmiu kursów - obożów wędrownych

dla tegorocznych absolwentów publicznych szkół powszechnych (licząc po jednym na szkołę, a więc dla 160 uczestników). Kursy będą 14-dniowe. Każdy oboz będzie się składał z 20 uczestników pod opieką dwóch wychowawców.

Kursy będą oddzielne dla chłopców, oddzielne dla dziewcząt. Udział w obozie będzie bezpłatny. Obozy przeznaczone są dla młodzieży wykazującej zainteresowanie zagadnieniami społecznymi.

Marszrutę obożów wędrownych będą następujące: w kierunku Wilna, Gdyni oraz Śląska Cieszyńskiego i Pienin przez Kraków.

Sól bydleca w pieczywie Nocne rewizje w 65-iu piekarniach

Miejska służba zdrowia zorganizowała 4 b. m. nocną lustrację 65 piekarni na terenie starostwa grodzkiego południowo - warszawskiego. W akcji tej, która objęła siedem komisariatów P. P., wzięło udział 6 miejskich lekarzy sanitarnych przy współudziale przedstawicieli P. P.

W wyniku lustracji Zarząd Miejski zgłosił do starostwa wniosek o unieruchomienie 6 piekarni, których stan ze względu na uchybienia sanitarne, jak robactwo brudne i odrapanie ściany i t. p., zagrażało zdrowiu publicznemu. Poza tem sporządzono kilkanaście

protokołów i skierowano do sądów grodzkich.

Między in. w piekarni Mendla Zymiera przy ul. Grójeckiej 96 zastano kilka kur w koszach wysiadających kurczęta. W piekarni Szlamy Goldberga przy pl. Grzybowskim 2 przygodne osoby spały w brudnej wierzchniej odzieży na stołach do wyrobu ciasta. W piekarni Szmula Frosza przy ul. Pańskiej 35 do wyrobu pieczywa używana była sól bydleca; dwa worki soli na miejscu zniszczono; winnych pociągnięto do odpowiedzialności sądowej. Lustracje zbiorowe prowadzone będą nadal systematycznie i obejmą w najbliższym czasie teren całej Warszawy.

CZERWIEC

SŁOŃCE	
wschód	zachód
3-17	19-52
KSIĘŻYC	
wschód	zachód
9-30	23-24
Dł. dnia Przyb.	
16-35	8-51

7

PIĄTER

Dziś św. Roberta
Jutro św. Maksyma.

Pogoda!

Dość pogodnie lub pogodnie było wczoraj w zachodnich i środkowych dzielnicach kraju oraz w Małopolsce wschodniej i na Pokuciu, natomiast w południowej części kraju, zwłaszcza w Małopolsce, trwała pogoda pochmurna. Temperatura o godz. 7 rano wynosiła przeciętnie od 16 st. do 18 st., a na Pokuciu przekraczała już 20 st. Opady pochodzenia burzowego ogarnęły całą niemal Polskę, lecz były rozłożone nierównomiernie: na Śląsku notowano około 20 mm., w Małopolsce od 10 do 15 mm. i wyżej (Tomaszów Lubelski 40 mm.), na Wołyniu (okolice Kowla — Sarn) około 20 mm., na pojezierzach Pruskiem i Wileńskim 10—15 mm., oraz w Białostockiem do 20 mm. (Białowieża); po za tem opady były niewielkie.

Przewidywany przebieg pogody do południa dnia dzisiejszego: Zachmurzenie zmienne z większymi rozproszonymi, jednak miejscami możliwymi przelotnymi deszcz. Ciężko, umiarkowana wiatry zachodnie i południowo-zachodnie.

W teatrach i kinach

repertuar na dzień dzisiejszy przedstawia się następująco:
Teatr Narodowy „Wachlarz Lady Windermerse“, Teatr Mały „Obrońca Keysovej“, Teatr Polski w próbach „Wyzwolenie“, Teatr Kameralny „To więcej niż miłość“ Ibsena z Grywitską, Teatr Letni „Muzyka na ulicy“ Offenbacha z Modzelewska i Dymszą.
Teatr Aktora: „Chory z urojenia“ z Jaraczem, T. Nowy: „Maszyna piekarska“.
A teraz, na co warto pójść do kina? Światowid (Marszałkowska 111) — „Nie chcę wiedzieć kim jesteś“ Stylowy (Marszałkowska 112) — „Mała matczka“, Atlantic (Chmielna 33) „Czerwona dama“, Apollo Marszałkowska 106 — „Bengali“, Capitol (Marszałkowska 125) — „Roześmiane oczy“, Europa (Nowy Świat 63) „Jazemy po szczęście“, Rialto (Jasna 3) „Niebezpieczny flirt“, Filharmonia: (Jasna 5) „Powrót Frankenstein“.
Casino (Nowy Świat 40) „Niedokończona symfonia“.

Wypadki i kradzieże

Z mostu ks. Poniatowskiego, skończył do Wisły 16-1. Edward Ziąbko, (Drewnica). Na ratunek pośpieszyli post. Brzozowski i Korczewski, pełniący służbę w pobliżu mostu w notoryczce. Wyrotowanego młodocianego desperata policjanci przewieźli do kancelarii komis. rzecznego. Lekarz po doprowadzeniu do przytomności, przewiózł Ziąbko do szpitala Przemienienia Pańskiego.

Konstanty Łuczaj, (Marszałkowska 60), urządził sobie strzelnicę na strychu, ucząc się strzelać z pistoletu do butelek. W tym czasie nadszedł 13-1. Piotr Tabor. W pewnej chwili Łuczaj strzelił tak nieostrożnie, że trafił w prawe udo Tabora. Policja 13-go komis. wszczęła w tej sprawie dochodzenie.

Przy ul. Żąbkowskiej 27/31, na terenie Państwowej Wytwórni Wódek Nr. 1, robotnica Stefania Rachnicka, (Brzeska 11), w czasie pracy została porażona prądem elektrycznym. Po u-

Przed atakami lotniczo-gazowymi?

Pokaz sprzętu i urządzeń L.O.P.P. w ramach wystawy mieszkaniowej na Kole

Okrag LOPP m. st. Warszawy urządził na Wystawie Budowlano - Mieszkaniowej na Kole b. interesujący i zasługujący na zaznajomienie się pokaz sprzętu i urządzeń z zakresu obrony przeciwlotniczo-gazowej. Pokaz przedstawił w sposób przejrzysty podstawowe współczynniki sprzętu obrony indywidualnej i zbiorowej w dziedzinie przeciwlotniczo-gazowej a jednocześnie zaznajamia zwiedzającego z pracą drużyn obronnych, przeznaczonych wyjątkowo do niszczenia płam chemicznych, ze złowrogimi następstwami niektórych chemicznych środków bojowych, z możliwością instalowania schronów przeciwgazowych w domach, o typach, znajdujących się na wystawie, oraz z wydawnictwami popularnymi i specjalnymi z dziedziny obrony przeciwlotniczo - gazowej. Propagandowy i uświadamiający cel stoiska L. O. P. P. narzucił po kazowi charakter ściśle rzeczowy, pozbawiony cech specjalnej estetyki wystawowej, mimo tego jednak pokaz ujęty został w bardzo ciekawą i szarmonizowaną całość.

Pokaz dzieli się na 4 działy. Pierwszy z nich, poświęcony obronie indywidualnej, zawiera modele polskich masek przeciwgazowych, i to zarówno bojowych jak i przemysłowych, oraz najbardziej odbiegające od typu polskiego, obecne maski przeciwgazowe. W dziale tym spostrzegamy także krajowe aparaty izolacyjne i tlenowe, aparat do niszczenia środków skażających przy pomocy chemikalii, a znajdujący zastosowanie przeciwpożarowe, wreszcie modele lotnicze i wydawnictwa.

Dział drugi uzmysławia pracę obrony lotniczo - gazowej w czasie wojny i następstwa porażenia gazami bojowymi ludzi, produktów spożywczych, tkanin, metali i t. p. Dział trzeci, o znaczeniu już bardziej specjalnym, wymaga jacy pewnych znajomości w dziedzinie obrony przeciwlotniczo-gazowej (O. P. L. gaz.), podkreśla konieczność przygotowywania spo-

łeczeństwa do przyszłych zdarzeń wojny lotniczo - gazowej. Umieszczony w tym dziale zestaw

sprzętu i ubrań ochronnych dla drużyny odkażającej, przeznaczonej do likwidowania płam che-

Teror komunistyczny w dzielnicy żydowskiej

Dwaj bracia Michał Marek Gąsior, właściciele sklepu farb i lakierów pod firmą „Technola“, przy ul. Granicznej 6, wydalili ostatnio woźnicę Abrama Rozenewaję (Nowiniarska 16). Wydalenie woźnicy nastąpiło po stwierdzeniu, iż oszukał on właścicieli i przywłaszczył kilkanaście złotych zainkasowanych od jednej z firm.

Zwolniony woźnica udał się z prośbą do związku komunistycznego, który polecił braciom Gąsiorom, aby zaangażowali się do spółki z Rozenewają.

Wezorem do sklepu wtargnęła grupa licząca około 20 osób, która dowiedziawszy się, iż bracia Gąsiorowie nie zaangażowali się do spółki z Rozenewają rzucili się na sklep. Właściciele sklepu wypowiedzieli komunistom wojnę. Po kilkunastu chwilach kilku z nich udało się do ambulatorium pogotowia, mianowicie Izaak Smolewicz (Grzybowska 7) i Izaak Bojman (Ś-ta Jerska 18). O wypadku zawiadomiono również 12 Komisariat, który rozpoczął poszukiwania wśród związku komunistów.

Z miasta

„OZDABIANIE LATARNI W ŚRÓD-MIĘSIU“

Wydział Ogrodniczy przystąpił obecnie do ozdabiania latarni na Nowym Świecie, pl. Teatralnym, pl. Zamkowym i częściowo na Krak. Przedmieściu koszami z kwieciami. Koszy z pelargonją i petunją narazie zawieszonych będzie 90 sztuk.

KONCESJONOWANIE TAKSOWEK
Jednocześnie ze składaniem podań o koncesję, dotychczasowi właściciele taksówek winni zaopatrzyć się w tymczasowe zaświadczenia uprawniające do kursowania dorożek samocho-dowych. Zaświadczenia te wydawane będą do 19 lipca włącznie z ważnością do 31 lipca włącznie. Wszystkie te formalności należy załatwiać w Wydziale Przemysłowym. (Ogrodowa 39, IV piętro, pokój Nr. 11, w godz. od 9 do 13).

LIChWA Owocowa Kwitnie

Ceny owoców południowych w dalszym ciągu mają tendencję zwykłą bez żadnego uzasadnienia rzeczowego. Cena jabłek doszła już do 3 zł. 20 gr., bananów do 3 zł. 50 gr., pomarańczy do 2 zł. 40 gr. Ceny te, choć powoli, lecz systematycznie, sru bowane są w górę z dnia na dzień. Spekulacja owocami musi być o-kiełznana. Każdy dzień zwłoki nie wy-stawia dobrego świadectwa naszej za-radności.

Odkrycie rudy żelaznej w okolicach Przeworska

PRZEWORSK. 6.6. W ostatnich czasach w Małopolsce Zachodniej, w okolicach Przeworska, odkryto pokłady rudy żelaznej. W najbliższych dniach do Przeworska ma przybyć inżynier - geolog z huty „Pokój“ na Górnym Śląsku, aby przeprowadzić szczegółowe badania na terenach, na których znaleziono pokłady rudy.

Zadaniem ekspertyzy będzie określenie, jakie są rozmiary pokładów, oraz ustalenie się opla-caliby się ich eksploatacja. W związku z odkryciem, do starostwa powiatowego w Przeworsku zaczęły napływać oferty od różnych osób i instytucji w sprawie wykupna uprawnień górniczych na gruntach włościańskich, względnie propozycje eksploatacji pokładów w porozumieniu z ich

właścicielami - włościanami. Początkowe odkrycie było bodźcem do dalszych poszukiwań, które doprowadziły już do odkrycia pokładów rudy żelaznej w Mackówce i w Gniewczynie Łańcuchkim, oraz w Rozborzu. Charakterystyczne, że na obszarze, gdzie znajduje się ruda, od wielu lat zdarzały się częste wypadki porażenia lub zabicia włościan piorunami, chociaż teren pokładów stanowił mokre łąki, bez wzniesień i bez zadrzewienia.

Warto przypomnieć, że w górskiej części powiatu przeworskiego, we wsi Widaczów, natrafiono przed rokiem na pokłady węgla kamiennego, jednakże do tej pory sprawa ta nie została zbadana w fachowy sposób.

Udużona w tłoku przed wyświetleniem filmu z uroczystości żałobnych

LUBLIN. 6.6. (Koresp. własna). — Kina lubelskie wyświetlały onegdaj film z reportażem z uroczystości żałobnych w Warszawie i Krakowie. Przed kinem „Corso“ utworzył się taki tłok (film wyświetlano bezpłatnie), że udużono w nim 72-letnią żydówkę, Fajgę Eidelman. Odwieziono

ją do Pogotowia Ratunkowego, gdzie mimo pomocy kilku lekarzy, m. inn. dwóch lekarzy radnych, których przywożano do Pogotowia, z odbywającego się posiedzenia Rady Miejskiej, żydówką zmarła. Na wieść o wypadku zebrał się przed magistratem tłum żydów.

RADJO

WARSZAWA

Piątek, dnia 7 czerwca

6.30 „Kiedy ranne...“ 6.33 Pobudka. 6.36 Gimnastyka. 6.50 Muz. (pl.). 7.15 Dzień. por. 7.25 Muz. (pl.). 7.45 Progr. na dz. bież. 7.50 „Wskazówki praktyk.“ 8.00 Aud. dla szkół. 8.05 Aud. dla poroboruch. 11.57 Sygnal czasu. 12.03 Wiadom. meteorol. 12.05 Konc. z udziałem solistów (pl.). 12.50 Chwilka dla kobiet. 12.55 Dzień. połudn. 13.05 Trio Rymowicza i Z. Zwyrkowski (tenor). 13.55 Wiadom. o eksporcje. 15.35 Przegl. giełd. 15.45 Konc. ork. T. Seredyńskiego (ze Lwo-wa): I. G. Puccini: Fantazja z op. „Dziwczę z Zachodu“, 2. E. Grieg: Z suity „Peer Gynt“. 16.30 „Czarodziejska muszelka“ — opow. dla dzieci — wygl. Stary Doktor. 16.45 Arje i pieśni w wykonaniu S. Orłowskiej. 17.00 „Kara w życiu dziecka“ — odczyt. 17.15 Fr. Lessel (1770 — 1838): Kwartet smyczkowy. 17.40 Aud. dla chorych w opracowaniu ks. Rekęsa (ze Lwowa). 18.10 Framg. słuchowiskowy Misterjum Oskara Miłozza „Mi-guel Manara“ (z Wilna). 18.30 Konc. rekl. 18.45 L. van Beethovena: Sonata f-moll op. 57 (Appassionata) ptyty. 19.07 Progr. na dz. nast. 19.15 „Skrzynka rolnicza“. 19.25 Transmisja z Kortów Legii framg. mezu tenis. o Puhar Davisa Polska — Południowa Afryka. 19.45 Wiadom. sport. 19.50 Felj. aktualny. 20.00 „Jak spędzić święto?“ 20.10 Pogad. muz. 20.20 Koncert symfoniczny. Wyk.: Ork. Filh. Warsz. pod dyr. G. Fitelberga i Eugenia Umińska (skrzypce). W przerwie — Dzień. wiecz. oraz „Jak pracujemy i żyjemy w Polsce“. 22.30 „Wiersze bohaterkie“ — aud. polska. 22.45 „Zwalczanie chorób wenerycznych u nas i gdzieśindziej“ — odczyt. 23.00 Wiadom. meteor. dla kom. lotn. 23.05 Muz. (pl.).

Sobota, dnia 8 czerwca

6.30 „Kiedy ranne...“ 6.33 Pobudka. 6.36 Gimnastyka. 6.50 Muz. (pl.). 7.15 Dzień. por. 7.25 Muz. (pl.). 7.45 Progr. na dz. bież. 7.50 „Wskazówki praktyk.“ 8.00 Aud. dla szkół. 8.05 Aud. dla poroboruch. 11.57 Sygnal czasu. 12.03 Wiadom. meteorol. 12.05 Lalo: Symfonia hiszpańska (pl.). 12.50 Chwilka dla kobiet. 12.55 Dzień. połudn. 13.05 J. Brahms: Sekstet B-dur op. 18 (ze Lwowa). 13.30 „Nasz handel morski“. 13.55 Wiadom. o eksporcje. 14.35 Przegl. giełd. 14.45 Najnowsze nagrania na płytach. 15.30 „Miłość Marii“, framg. z książki P. Gojawiczyńskiej „Dziwczęta z Nowolipki“. 15.45 Koncert w wyk. Orkiestry P. R. pod dyr. St. Nawrota i Wł. Szpilman (fort.). I. P. Czajkowski: Dwie części z Symfonii IV-tej f-moll: a) Andante, b) Andante in modo di canzona. 2. C. Franck: Les Djinns — poem. symf. z fort. 16.30 „Skrzynka techniczna“. 16.45 Chór męski „Echo“ z Poznania: Pieśni pol. kompozyt. 17.00 „Miasta i miasteczka polskie“ — „Brawa“ — felj. z Wilna. 17.10 Zespół Stefana Rachonia. 17.50 „Walka z rdzą“ — pogad. przyrodn. 18.00 Aud. dla dzieci starszych i młodzieży. 18.30 „Przegl. wy-dawnictw“. 18.40 „Życie kult. i art. stolicy“. 18.45 Beethoven: Sonata c-moll op. 13 (Patetyczna) ptyty. 19.07 Progr. na dz. nast. 19.15 „Po-znajmy przepisy finansowe - rolne“. 19.25 Wiadom. sport. 19.35 Polskie utwory organowe w wykonaniu Felik-sa Nowowiejskiego. 19.50 Felj. aktualny. 20.00 Konc. solistów. Wykonawcy: E. Bender (śpiew) — (Warszawa), i H. Czaplinski (skrzypce) — (Lwów). 20.45 Dzień. wiecz. 20.55 „Jak pracujemy i żyjemy w Polsce“. 21.00 Aud. poświęcona górnikom polskim na całym świecie. 21.30 Konc. fortep. a-moll. R. Schumann w wykonaniu Z. Rabcewiczowej z tow. Ork. P. R. 22.00 Konc. rekl. 22.15 „Na wileńskich widowni“ — szkic liter. 22.30 Słuchowisko „Rozkaz“ Schrödera (z Krakowa). 23.00 Wiadom. meteor. dla kom. lotn. 23.05 Transmisja z Kortów Legii fragmentów mezu tenisowego o Puhar Davisa, Polska — Pld. Afryka. 23.25 Konc. Małej Orkiestry P. R.

ZMARLI:

s. p. Józefa z Biczaków Olszew-ska, wdowa, l. 79, w Warszawie; s. p. Stefania Boukowska, pielęgniarzka, l. 33, w Warszawie; s. p. Aleksander Adam Bratkowski, radny m. Kielc, l. 46, w Warszawie; s. p. Marja z Pigłowskich Łebkowska, wdowa, l. 61, w Warszawie; s. p. Edmund Kubiszyn, w Warszawie; s. p. Marja z Mokrowskich Pezdatowa, l. 63, w Piasecznie.

Ogłoszenia drobne

ZA 15-20 ZŁ. miesięcznie ubie-ko i tania udając **SOLIDRAT** się do firmy

Wapno 37/1. Posładamy na skła-dzie ubiory, płaszcze męskie, dam-skie, kostiumy gotowe i na zamó-wienia. Urzędnikom państwowym, samorządowym bez zaliczki.

O karę śmierci Prosi zabójca żony i dziecka

Teściowa moralną sprawczynią zbrodni

BYDGOSZCZ 6.6. — Wczoraj przed Sądem Okręgowym odbyła się rozprawa oskarżonego o podwójne morderstwo, dokonane na osobie żony i jej 3-letniego nieślubnego dziecka, przez 27-letniego robotnika z Bydgoszczy, Antoniego Kalaczyńskiego. Przebieg procesu był niezwykle, ponieważ oskarżony w ostatnim słowie ze łzami w oczach prosił o skazanie go na karę śmierci. Wśród świadków, złożonych w większości z członków rodziny podsądnego, znajdowała się matka zabitej, Klóskowa, moralną sprawczynią zbrodni, a obok niej, zalewająca się łzami, matka Kalaczyńskiego.

laczynski niezem nie starał się zmniejszyć swej winy.

— przynajmniej, wysoki sędzią — mówił — i bardzo żałuję, ale nie wiem co mi do głowy przyszło.

Świadkowie stwierdzają, że Kalaczyński od wczesnej młodości zdradzał chorobliwą nerwowość i nie nosił hałasu. Charakterystyczne jest, że po zbrodni zatrzymał zegar. Matka oskarżonego stwierdza, że był zawsze posłuszny, pracowity i oszczędny. Ożenił

się z miłością. Zbrodni jego nie może sobie wytłumaczyć w żaden sposób. Prawdopodobnie Kalaczyński, nie mogąc dłużej znieść współżycia z teściową, zamierzał zabić się razem z żoną i na ten temat powstała zbrodnia. Prokurator w swym przemówieniu wyraźnie wskazał na teściową jako na moralną sprawczynią zbrodni i prosił sąd o jaknajszersze uwzględnienie okoliczności łagodzących. Sąd wymierzył Kalaczyńskiemu łączną karę 8 lat więzienia.

ABC SPORTOWE

„Będziemy walczyć do ostatniego tchu“

Dzielną postawą tenisistów przed meczem z Afryką

W piątek o godz. 15.30 na kortach Leżajki rozpocznie się trzydniowy międzynarodowy mecz tenisowy Polska — Afryka Południowa z cyklu rozgrywek o puchar Dávisa. Skład obu reprezentacji jest już znany, jak również znana jest kolejność gier. Pierwszego dnia odbędą się dwie gry pojedyncze, przy czym na pierwszy ogień pójdzie Hebda, który będzie miał za przeciwnika Farquharsona. W drugim singlu wystąpi Tarłowski, który spotka się z Kirby. Następnego dnia odbędą się gry podwójne, w której spotkają się para Hebda — Tłoczyński i Farquharson — Kirby. Wreszcie ostatniego dnia t. j. w niedzielę odbędą się znowu

dwie gry pojedyncze, przy czym Hebda grać będzie z Kirby a Tarłowski z Farquharsonem. Skład reprezentacji polskiej zgodny jest z przewidywaniami. Z chwilą kiedy Tłoczyński zrezygnował z udziału w grze podwójnej, wybór drugiego singlisty miał paść tylko na Tarłowskiego lub Witmana. Chodziło tylko o to, aby wybór padł na gracza, którego system gry bardziej odpowiadał grze Afrykanów. W tym celu „szef generalny“ Polskiego Związku Tenisowego obserwował pilnie grę egzotycznych gości na treningach. Jednak Afrykanie wykazali dużą chytryść, nie zdradzając się z właściwym syste-

mem ich gry, na treningach grali zupełnie swobodnie tak, że trudno było wywnioskować jaki jest ich istotny sposób gry. Do pomocy w ocenie przyszły relacje z mistrzostw Francji, w których Afrykanie brali udział przed przyjazdem do Warszawy. Otóż atutem afrykańskich graczy jest wolej z każdej pozycji i doskonałe smecz. Wobec tego, że Tarłowski jest szybszy od Witmana, gra jego jest bardziej niewygodna dla naszych przeciwników. Witman niewątpliwie narażony byłby na większe niebezpieczeństwo niż Tarłowski. Tarłowski jako gracz szybki nie pozwolił Afrykanom na częste podchodzenie do siatki, odbierając im w ten sposób atut. Tarłowski następnie na doskonały passing — tart, świetnie mijając przy siatce. Te właściwości Tarłowskiego zdecydowały o wyborze jego, jako drugiego singlisty na mecz z Afryką.

Należy zaznaczyć, że Tarłowski i Witman są zupełnie równi, jeśli chodzi o ambitną grę. Witman jest może bardziej precyzyjny i lepszy technicznie, zato Tarłowski jest bardziej szybki od niego i dlatego właśnie jest on lepszy przeciwko tego rodzaju systemowi gry jaki mają Afrykanie.

Dziś kiedy znany jest już skład obu reprezentacji można mówić o prognozy. Wbrew temu, co powiedziała większość znawców tenisa zagranicą, Polska nie jest skazana z góry na przegrana. Szanse przedstawiają się jak 50:50 z niewielką przewagą dla Polski. Mecz może dać wynik dla Polski 3:2, jak również i 2:3. Nie można twierdzić, że w grze podwójnej czeka nas fatalna. Skład naszej pary Hebda — Tłoczyński pozwala, przeciwnie, rokować jak najlepsze nadzieje. Zarówno Kirby jak i Farquharson będą zmęczeni po pierwszym dniu, a przeciwnikom obok Hebda startując na korcie wyczepię Tłoczyński, który napewno da z siebie wszystko aby przynieść Polsce cenny punkt.

Stwierdzić należy, że drużyna Polski przygotowana jest do meczu bardzo starannie. Jeśli były niespodzianki w spotkaniach Hebda z Tarłowskim i Witmanem to tłumaczyć je należy w ten sposób, że dwaj ci ostatni gracze podciągnęli się w swej formie do poziomu gry Hebda, natomiast Hebda nie stracił ze swej doskonałej formy. Duch w naszej drużynie panuje doskonały. „Ojciec duchowy“ naszej drużyny reprezentacyjnej, kapitan związku wojkowej, Tu wychodzi na jaw, że Türtel udał się do III plut. żandarmerji i złożył zameldowanie na kpt. Kowalskiego, posiadając go o łapownictwo.

KLAMLIWE DONIESIENIE ŻYDOWSKIE

Przewodniczący pyta świadka, jak to było ze złożeniem doniesienia. Świadek zeznaje, że złożył je w 1934 r. w lutym prokuratorze wojkowej. Tu wychodzi na jaw, że Türtel udał się do III plut. żandarmerji i złożył zameldowanie na kpt. Kowalskiego, posiadając go o łapownictwo.

Przew. plk. Jaskulski cytuje świadkowi zeznania ze śledztwa i poprzedniej rozprawy, z których wynika, że świadek o żądaniu łapówki i wręczaniu jej wcale nie mówił. Również z zeznań zmarłego por. Horskiego wynika, że o łapówce Türtel nie mu nie zeznał.

WYROK UNIEWINIAJĄCY.

Następnego dnia zeznawali świadkowie szef dep. kawalerji MSWojsk., plk. Trzaska-Durki, mjr. Stempkowski oraz inni. W zeznaniach ich sprawa dostaw przybrała zgoła inne rysy, aniżeli w oskarżeniach świadków żydów.

Po przemówieniach prok. kpt. Świeński i obrońcy mec. Dreszera, sąd ogłosił wyrok uniewinniający kpt. Kowalskiego od winy i kary. Sąd wziął pod uwagę zeznania świadków - oficerów 1-go pułku szwoleżerów oraz sprzecznosci w zeznaniach świadków oskarżenia.

W jednym zdaniu

Doskonały biczący szwedzki Ling-gren przybędzie w drugiej połowie czerwca do Warszawy, gdzie startować będzie w biegu na 3 km.

W międzynarodowym kongresie łyżwiarskim, który rozpoczął się w Sztokholmie, Polskę reprezentuje prezes Polskiego Związku łyżwiarskiego i zarazem delegat PUW-u p. Neh ring.

Czy w czasie strajku są świadczenia Ubezpieczalni Społecznej?

ŁÓDŹ, 6.6. — Charakterystyczny spór powstał między Ubezpieczalnią Społeczną, a grupą robotników, którzy prowadzą akcję strajkową o podwyżkę płac, nie otrzymali świadczeń w czasie strajku. Ubezpieczalnia Społeczna stanęła na stanowisku, że zgodnie z nowymi przepisami, w czasie strajku ubezpieczonym nie przysługują świadczenia. Komisja rozjemcza, powołana do rozstrzygnięcia sporu, przyznała robotnikom świadczenia, Ubezpieczalnia jednak od powyższego oświadczenia odwołała się do Min. Opieki Społecznej. Równocześnie związki zawodowe zainteresowały się zasadniczą dla robotników sprawą i zwołały specjalne zebranie delegatów, które postanowi-

Rekord świata Weissówny znowu pobity

Polski świat sportowy nie ochłonął jeszcze z wrażenia po otrzymaniu wiadomości, że niemiecka lekkoatletka Mauermeier pobita rekord świata Wajssówny w rzucie dyskiem, a już przyszła następna wiadomość, że Mauermeier na zawodach w Norymberdze znowu pobita rekord świata lepszy od swojego niedzielnego rekordu o 42 cm. Mauermeier we wtorek uzyskała w rzucie dyskiem wynik 44,76 m.

Ostatni wynik Mauermeier lepszy jest od oficjalnego rekordu świata Wajssówny, wynoszącego 43,76 m. 8 67 cm. Rekord oficjalny poprawia Wajssówna w Brukseli w f. z. — 44,105 m., rekord ten jednak nie został dotąd zatwierdzony.

W międzynarodowym kongresie łyżwiarskim, który rozpoczął się w Sztokholmie, Polskę reprezentuje prezes Polskiego Związku łyżwiarskiego i zarazem delegat PUW-u p. Neh ring.

Nowe yachty polskie

GDYNIA, 5. 6. (PAT). W obecności władz miejscowych, prezesa zarządu górnego L. M. i K. gen. Orlicz-Dreszer oraz licznych gości — członków Ligi i sportowców dokonano chrztu i podniesienia bandery na 2 nowych yachtach, morskich L. M. i K. „Gryf I“ i „Gryf II“.

Gdy dostawcami są żydzi... Oszczerstwa żydów przeciw 1 pułk. szwoleżerów

Kradli sami i składali doniesienia na oficerów

Wojskowy Sąd Okręgowy w Lublinie sądził pod przewodnictwem ppłk. Jaskólskiego sensacyjną sprawę, która z uwagi na tło i środowisko, w którym się rozgrywała, wzbudziła ogromne zainteresowanie, zwłaszcza kół wojskowych.

Przed sądem stanął b. plutnik 1-go pułku szwoleżerów, kpt. Kowalski, oskarżony o łapownictwo. Skazany wyrokiem Wojskowego Sądu Okręgowego w Warszawie na rok więzienia z degradacją i wydalenie z armii, kpt. Kowalski odwołał się od wyroku do Wojskowego Sądu Najwyższego, który wyrok skasował. Sąd lubelski rozpatrywał ją ponownie w I-iej instancji.

ŻYDZI DOSTAWCY

W roku 1929 otrzymał dostawy siana dla 1-go pułku szwoleżerów żyd lwowski, niejaki Bernard Stark. Po pewnym czasie wciągnął on do spółki kilku swych współwyznawców, jak Reisa, Türtela Ozjasza, który ze swej strony był znowu w spółce z żydami Mantlem i Gałuniem.

Dostawy trwały przez szereg lat. W ich toku powstały pretenzje, urojone czy rzeczywiste, tego przewód sądowy nie stwierdził, dostawców Starka i Türtela do pułku. Żydzi oddali sprawę sądom cywilnym. Wyrok zapadł w styczniu 1934 r., oddalający pretenzje Türtela o 18 tys. złotych, i bardzo znamienne, że w lutym tego samego roku zjawia się ów Türtel wpiery w por. żandarmerji Horskiego, a potem u prok. wojskowego i składa doniesienie o nadużyciach plutnika pułku, kpt. Kowalskiego, który w związku z dostawami siana, żąda łapówek. Türtel zeznał, że sam dawał łapówki. Wszczęte natychmiast śledztwo doprowadziło do aresztowania kpt. Kowalskiego i wytoczenia mu procesu.

MACHINACJE DOSTAWCÓW

Osk. kpt. Kowalski do winy nie przynajmniej się. Z wyjaśnień jego wynika, iż dostawy popłynęły nadużycia, wywołując w nocy całemi furami siano, gdyż posia-

dali klucze do składni. Powstały wskutek tego manea, które trzeba było pokrywać. W pewnej chwili Stark zaczął zalegać z dostawami, chociaż otrzymał za nie pieniądze. Zaległości wynosiły do sumy i wzrosły do 25 tys. złotych. Oskarżony zwrócił się do swych władz przełożonych w sprawie odebrania mu dostaw, zdecydowano jednak, by Stark zachował prawo dostaw i w ten sposób spłacił swe zaległości. Transzacje finansowe i kredytowe z dostawcami powikłały się w końcu zupełnie, spółka dostawców zwiększyła się o kilku dalszych żydów, co do których nie zasięgnięto informacji. Rezultat był taki, że różnica w ilości siana między składnicą materji. int. a pułkiem wynosiła około 400 tys. kg.

NIEPORZĄDKI W MAGAZYNIE

Skołei przesunęła się przez salę galeria dostawców w charakterze świadków. Stark zeznaje, że

Separatystyczna agitacja Niemców na Kaszubach

WEJHEROWO, 6.6. — Obok sklepów z napisami „Tu sklep polski“ pojawiły się w ostatnich dniach na drzewach niektórych sklepów niemieckich, a przede wszystkim tych, gdzie w czasie antysemickich manifestacji wybito szyby, napisy: „Tu sklep kaszubski“. Przeciwstawienie napisom: „sklep

polski“ napisów „sklep kaszubski“ ma wyraźne cechy akcji separatystycznej i jest podstępem niemieckim, mającym przechodzić podstępnie myśl, że w czasie manifestacji powybijano szyby nie w sklepach niemieckich, ale w sklepach kaszubskich

Robotnicy okupują fabryki Załargi w fabrykach w Łodzi

ŁÓDŹ, 6.6. — W fabryce A. Rubina przy ul. Wolczańskiej 50, robotnicy od kilku miesięcy nie opuszczają fabryki. Rubin wniósł do sądu skargę przeciw robotnikom, a później zabiega o usunięcie robotników przemocą. Podobny zatarg wybuchł przed kilku dniami w zakładach przemysłowych A. Warszawski i S-wie. Gdy

dyrekcja firmy chciała zwolnić jedną zmianę, wybuchł strajk i robotnicy od 5 dni zajmują teren fabryki. Wczoraj do strajku tkaczy przyłączyli się jeszcze robotnicy przędzalni, tak że obecnie strajkuje łącznie 160 robotników. W najbliższych dniach odbędą się konferencje delegatów robotniczych z przedstawicielami firm.

Echa „wojny“ w Płońsku z żydowskim „wojskiem“

PŁOSK, 6.6. — W swoim czasie głośnym echem odbiła się w prasie „wojna“, jaka wybuchła w Nowem Mieście między powracającym z Płońska oddziałem organizacji żydowskiej rewizjonistycznej - sjonistycznej, a ludnością owego miasta. Oddział żydowskiego „wojska“ wracał z Płońska ze zjazi, na którym był również i wódz żydowskiej „armji“ w Polsce, Zabotyński.

Wczoraj Płocki Sąd Okręgowy na sesji wyjazdowej w Płońsku rozpatrywał powyższą sprawę. Zeznawali świadkowie oskarżenia, sami żydzi. W dniu dzisiejszym spodziewany jest wyrok.

W Nowem Mieście na tle obrazy wojska polskiego widać naszerują-

cych sjonistów doszło do zajęcia z kapralem wojsk polskich. Za zuchem ujęła się ludność i w czasie wynikłej bójki jeden z członków żydowskiego pochodu został ranny tak poważnie, że w kilka dni później zmarł. Żydzi wnieśli skargę do sądu.

W dniu dzisiejszym spodziewany jest wyrok.

Wieś założyła wodociąg W zwykłej wsi — łazienki natryskowe

BRZESKO, 6.6. W ub. niedzielę odbyła się we wsi Jurkowie powiatu brzeskiego uroczystość poświęcenia wykończonego wodociągu. Myśl zbudowania wodociągu powstała we wsi w r. 1933, po ogromnym pożarze, w czasie którego okazał się tragiczny w następstwach brak wody w Jurkowie.

rybny. Zbudowano także specjalny wodopój dla koni i bydła. Dla rozrywki dzieci szkolnych na dziedzińcu szkoły powszechnej założono fontannę, a w samej szkole ma jeszcze powstać łazienka natryskowa. Wieś Jurków ze swoim własnym wodociągiem jest chyba jedyną w Polsce, która potrafiła zdobyć się na nowoczesne zaopatrzenie w wodę

Sprawca napadu na wagon pocztowy aresztowany w Częstochowie

CZĘSTOCHOWA, 5. 6. (PAT). Wydział śledczy w Częstochowie aresztował 27-letniego Antoniego Jaskólskiego, jednego ze sprawców dokonanego przed kilkunastu dniami na Śląsku niemieckim pod Goerlitz (Zgorzelice) napadu rabunkowego na wagon pocztowy.

Podczas rewizji w mieszkaniu Jaskólskiego wykryto większą ilość waluty niemieckiej i innej. Jaskólski w listopadzie ubiegłego roku opuścił mury więzienne po odsiedzeniu kary 3 i pół lat za kradzieże.

Dwóch oszustów rumuńskich wydano władzom polskim

Rumuńskie władze śledcze powiadomiły policję warszawską o podjęciu na terenie Rumunii śledztwa w sprawie dwóch międzynarodowych przestępców Gabryelescu i Califa, którzy aresztowani zostali w związku z ujawnieniem w Warszawie centrali fałszerzy rumuńskich bonów skarbowych.

Wczoraj nastąpiło zakończenie wstępnego dochodzenia, przy czym prokurator Urzędu Śledczego, Pawlikowski przekazał sprawę do dalszego biegu Prokuraturze Sądu Okręgowego w Warszawie. Śledztwo w tej sprawie objął ma sędzia śledczy dla spraw wyjątkowego znaczenia, Grabowski.

Obydway przywódcy bandy wydani będą prawdopodobnie sądom polskim. Z póród osób aresztowanych w Warszawie 8 członków bandy z Moskolem Igliekim na czele pozostawiono w więzieniu do rozprawy sądowej, 4-ch zaś zwolniono za kaucjami.

W ostatnich dniach bawili w Warszawie przedstawiciele Departamentu Znaków Pieniężnych Rumuńskiego Min. Skarbu, których podpisy podrobione zostały na fałszywych obligacjach bonów rumuńskich

Władca 100 węzów

Szczególne upodobania wiedeńskiego bankowca

W Wiedniu mieszka pewien człowiek, zwany „królem 100 węzów”. Mieszka on przy jednej z ulic śródmieścia, a wygląd zwykły, szarej kamienicy nieczem nie zdradza, że w jej wnętrzu mieszka człowiek, który z zamiłowaniem zajmuje się hodowlą tych jadowitych stworzeń. Amator węzów nazywa się Edward Reichert i oprócz tego, że jest „królem węzów” — w życiu codziennym pełni funkcje wyższego urzędnika w jednym z banków wiedeńskich. Poza tem jest także członkiem koła szpiczawego. Aż dziwem się wydaje, że ten poczciwy mieszczuch upodobał sobie hodowanie groźnych gadów.

STWORZENIA DOMOWE

Jakżeż wygląda mieszkanie, w którym rolę zwierząt domowych odgrywają węże? Pokoje zastawione są starymi meblami mahoniowymi, a tylko pewna ilość drobniaków, przywiezionych z krajów egzotycznych, przypomina o tem, że w mieszkaniu p. Edwarda Reicherta zamiast kota lub psa można zobaczyć węże.

Edward Reichert, zapytany o powód tego szczególnego upodobania, wrzuca ze zdumieniem ramionami — bo niby dlaczego, według jego zdania, węże mają być gorsze od psów lub kotów?

— Uważam, że piękny wąż jest tak samo miłym towarzyszem i efektywnym bibelotem w mieszkaniu, jak np. kot angorski.

— A gdzież są wychowankowie?

Edward Reichert chętnie i skwapliwie zaprasza do drugiego pokoju, w którym znajduje się szereg szklanych skrzyń. W tych to skrzyńkach mieszkają przysiaciele Edwarda Reicherta. Węże leżą spokojnie i tylko od czasu do czasu ktoś z nich rozluźnia swoje skręty i porusza się, jakby płynnie za szklaną szybą.

W pewnym momencie urzędnik banku wiedeńskiego, p. Edward Reichert, otwiera drzwiczki szklanej skrzyni i wkładając rękę do środka, wyjmując jednego po drugim swoich pupilków. Głaszcze je pieszczołtliwie, przemawia do nich w sposób przyjacielski. Ma się wrażenie, że węże rozumieją, co do nich mówi ten dziwny człowiek — pan Edward Reichert, urzędnik bankowy i „władca 100 węzów”.

PUSZCZA TROPICALNA... ZA SZKŁEM...

P. Reichert otwiera kolejno wszystkie szklane skrzynie, w których drzemią pogażone w dołce

farniente jadowite gady. W jednej ze skrzyń urzędzone jest coś w rodzaju miniaturowej puszczy południowo-amerykańskiej. W skrzyni rosną podzwrotnikowe rośliny, małe drzewa, a pośrodku znajduje się basen z wodą. To wszystko ogrzewane jest światłem lampy kwarcowej, aby zimnokrwistym lokatorom skrzyni dać wrażenie, że znajdują się w swojej tropikalnej ojczyźnie.

P. Reichert wyjmując węże i owija je sobie naokoło szyi i ramion. Gady wyciągają z charakterystycznym sykami płaskie lby w kierunku jego twarzy. Przez chwilę serce zamiera z obawy, że zatopią żądla w ciele swojego opiekuna. Ale obawy są płonne, gdyż ten ruch lba i ten syk — to poprostu przyjazne powitanie.

— Czy nie obawia się pan ukąszenia węża? — P. Reichert zaprzecza z uśmiechem:

— Nie, nie obawiam się.

Zresztą był już w swym życiu sześciokrotnie ukąszony i poprostu jego organizm tak się przyzwyczaił do jadu, że ma wraże-

nie, że ukąszenie węża nie stanowi obecnie dla niego niebezpieczeństwa. Zresztą jego wychowanie są tak do niego przywiązani, że niema obawy, aby któryś z nich mógł popełnić podobny „nie-takt”.

— Jest jednak pewne, niezawodne lekarstwo, zapobiegające działaniu jadu — oświadcza p. Reichert. Zabieg jest bardzo prosty. Należy najwyżej w świecie, natychmiast po ukąszeniu węża, rozkroić ranę i pozwolić, aby krew spływała jaknajobficiej. W ten sposób wszystkie jady spłyną wraz z krwią, nie dostając się do organizmu.

— Zresztą stwierdziłem, — mówi dalej, — że ukąszenie jednego węża stanowi rodzaj antidotum przeciwko ukąszeniu drugiego.

WŚCIEKŁA KOBRA

Bezwzględnie najmniej oswojoną wychowanką p. Reicherta jest jadowita kobra, którą trzyma w oddzielnej klatce. Zeby zmusić ją do ukazania się gościom, jej pan porusza mech długim prętem bani-

busowym. Po chwili daje się słyszeć charakterystyczny syk i ukazuje się głowa zagniewanej kobry, o błyszczących oczach. Kobry jest wyraźnie zdenerwowana i powoli wysuwa część swego półtorametrowego ciała na zewnątrz klatki. Spogląda błyszczącymi oczami i kolysze się, jakby szykowała się do skoku.

P. Reichert ostrzega:

— Nie trzeba się ruszać. Ruch prowokuje kobrę do rzucenia się na człowieka. Natomiast przy zachowaniu pewnej odległości i nieruchomej postawy kobry nie rzuci się sama.

W sąsiedniej klatce przebywa inny okaz, z którego p. Reichert jest dumny. Jest to wspaniały bca dusiciel, długi na trzy metry. Pograżony jest w drzemkę, z której wyrwa go widok białej myszy lub szczura, którym p. Reichert żywi swego pupilka.

— Od 40 lat hoduje te zwierzęta — oświadcza „król węzów” — i stanowczo twierdzą, że są one równie mile i przywiązane, jak psy lub koty.

Z pamiętników gangstera Adjutant Al Capone'a o bajecznych zarobkach swego szefa

Przed niedawnym czasem aresztowano w Rumunii i osadzono w więzieniu w Czerniowcach amerykańskiego bandytę Sama Burgera, oskarżonego o udział w morderstwie. Sam Burger w Ameryce należał do słynnej bandy Al Capone, a po jego śmierci przeniósł się do Europy i tu dokonał szeregu napadów i morderstw. Osadzony w więzieniu Burger zajmuje się pisaniem pamiętnika. Są to pamiętniki, stanowiące historię wypraw i napadów Al Capone i jego bandy.

Sam Burger, po ukończeniu szkoły powszechnej, — jak pisał zaczął pracować w fabryce. Ale nie miał szczęścia lub też może o choty do pracy i we wszystkich gałęziach przemysłu, gdzie tylko udało mu się zdobyć jakieś zajęcie, porzucił je dość szybko lub też jego wyrzucano. Był tragarzem, pracownikiem w fabryce za bawek, był ślusarzem. Wreszcie przez dłuższy czas tułał się bez pracy, przemierzając głosem, i wtedy spotkał Al Capone.

Ten początkowo ułatwił mu do stanie posady kelnera w jednym z nocnych lokali w Chicago, a następnie zaangażował go, jako

członka swojej bandy. Ponieważ Sam Burger wykazywał wiele przywiązania dla króla gangsterów, stał się jego zaufanym i przybocznym adjutantem. Nikt więc tak dobrze, jak Sam Burger nie znał historii gangsterów chicagowskich.

Większą część pamiętnika poświęconą jest opisom interesów, jakie przeprowadzał Al Capone. Przedewszystkiem więc przez jakiś czas Al Capone był właścicielem nocnego baru p. f. „Cztery poroje”. W tymże lokalu był klub karciany oraz sprzedawano alkohol własnego wyrobu, fabrykowa-

ny przez bandę Al Capone'a. Alkohol sprzedawano dość drogo, gdyż za litr klient płacił 25 dolarów. Potem przedsiębiorstwo szło nieco gorzej, gdyż zaczęły powstać konkurencyjne przedsiębiorstwa, zakładane przez inne bandy gangsterskie.

Wtedy to Al Capone przerzucił się na smuglowanie alkoholu. Wszystkie te interesy — jak pisał Sam Burger — przynosiły niezły dochód, gdyż sam nocny bar wart był przeszło 500.000 dolarów, a w safesie Al Capone spoczywała odłożona na czarną godzinę suma 3 milionów dolarów.

Czy po to tworzyliśmy przemysł Aby teraz sprowadzać z zagranicy?

W niezwykle ciężkim położeniu, graniczącym z ruiną, znalazły się krajowe fabryki maszyn i narzędzi rolniczych. Wskutek kryzysu i niewypłacalności rolnictwa fabryki te utraciły kapitały obrotowe i zmuszone zostały do zastanowienia produkcji, niektóre są nawet zamknięte.

Ponieważ ta sytuacja polskich fabryk stała się znana zagranicą,

fabryki krajowe otrzymują ostatnio od przemysłu zagranicznego propozycje, aby... podjęły się pośrednictwa sprzedaży zagranicznych maszyn i narzędzi rolniczych w Polsce.

Należy zaś zauważyć, iż fabryki krajowe posiadają tak wielkie możliwości produkcji, iż pokrywają całkowicie zapotrzebowanie polskiego rolnictwa

muszą mu oddać dobrowolnie Bengalję, Bengalję oraz Tenasserim, to jasne.

— Nie żądam przecież Cejlonu. — zachnął się Bahadur. — tylko tego, co mi się uczciwie należy. Nie uznaję imperjalizmu, ale co moje, to moje.

Zawzięty wróg brytyjskiego imperjalizmu był właśnie w trakcie uznawania za swoje... Radzupatany i o krok od cesarskiej korony Niepodległych Indyj, kiedy niespodziewanie... zasnął

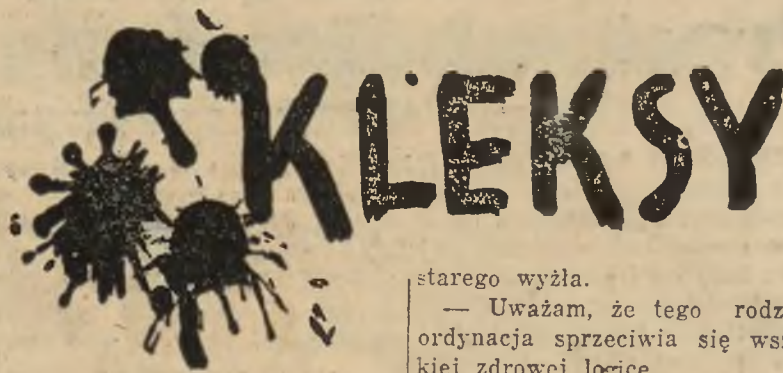
ROZDZIAŁ XVII

NIEWOLNICA

Wspawszy się, usiłował Bahadur wyśmiać swoje nocne marzenia, lecz nie zdołał; były nazbyt piękne. Były poatem możliwe do zrealizowania częściowo, to znaczy, jeśli chodzi o samą Birmę właściwą. Znał siłę tutejszych garnizonów brytyjskich, wiedział, że zmniejszono je przez wysłanie kilku batalionów do Europy i liczył się z ich dalszym osłabieniem.

— Dziesięć, no, niechby dwanaście tysięcy żołnierzy wystarczy mi najzupełniej, by złamać ich opór, — obliczał zbyt optymistycznie.

Nawet piętnaście tysięcy wojowników mogli dostarczyć górale Shan, on zaś miał tutaj pięć tysięcy swoich Kaczinów, Chińczyków, Hindusów, zajętych na plantacjach. Słowem, materiału ludzkiego było wbród, tylko narazie brakowało broni, której chciał dostarczyć Prado. Oczywiście nie bezinteresownie. Biorąc pod uwagę uzbrojenie i zaopatrzenie w odpowiednią ilość amunicji kilkunasto-tysięcznej armji, Bahadur liczył się z bardzo znacznymi wydatkami, ale to go nie przerażało.

Psia elita

Od paru dni na Dynasach panuje ruch, nieczem w Sejmie. Urządzono tam bowiem piękną wystawę psów, na której odbywają się właśnie wybory. Chodzi o wyeliminowanie spośród warszawskich psów, pewnej elity, któraby godnie reprezentowała tutejsze pieskie życie. Przed wejściem na Dynasy zatrzymują się co chwila długie limuzyny. Wsiadają z nich psy, które, ciągnąc za sobą na sznurkach jakieś ludzkie postacie, spieszą, aby wziąć udział w wyborach. Na sali panuje podniecenie. Gorączka wyborcza. Słychać donośne naszczekiwanie. Zapałony w kartę wyborczą, usiłując wybadać panujące nastroje. Po pewnym czasie orientują się, że na czoło partji, wybijają się z jednej strony konserwatyści: buldogi oraz wieś reprezentowana przez wyły i jamniki, a z drugiej strony stronnictwa zgrupowane we wspólny front i reprezentuje powojenną degenerację.

Widzi się tu psy, przypominające kształtem, szczołki do podłóg, rury kanalizacyjne, gąbki, elektro luksy i co kto chce wreszcie.

Partja składająca się z tych monstrów cieszy się ogromnym popytem, co świadczy o znacznym wykoszlawieniu zdrowych instynktów

— Co sądzi pan o ordynacji wyborczej — zapytuję pewnego

starego wyła.

— Uważam, że tego rodzaju ordynacja sprzeciwia się wszelkiej zdrowej logice.

Niektóre odłamy psiego społeczeństwa nie są zupełnie reprezentowane. Urządzono wystawę pod hasłem rasizmu i z tej to racji kundle nie mają tu prawa wstępu. A przecież kundle, panie, to 75 procent naszego społeczeństwa. Wyłżeł zaperzył się bardzo.

— Jak tak dalej pójdzie zostaniemy zupełnie pozbawieni wszelkich wiadomości o tem, co nurtuje w łonie ludu i może się nam nieoczekiwanie zwałić na głowę jakaś katastrofa.

— Istotnie, ordynacja jest kiepska — czyj to pomysły? — spytałem.

Wyłżeł rozejrział się dokoła: — Trudno mi tutaj mówić — odrzekł zeiszonym głosem. — Zbyt dużo się tu wóczy psów policyjnych.

Po długiej chwili wahania oddałem głos na pewnego ratlerka, który należał do mniejszości. Natychmiast ugryzł mię w nogę. Tak się zazwyczaj kończy schlebienie mniejszościom.

Powróciwszy do domu długo nie mogłem przyjść do siebie. Nie z zachwytu bynajmniej ani też z wyborczego podniecenia, czułem się jednak nieswojo i nie mogłem sobie znaleźć miejsca. Później dopiero zdałem sobie sprawę — wpływały na ten stan pchły, których pokazną ilość można nabyć na psiej wystawie, za cenę jednego złotego

Jur.

Koń jako widz kinowy Eksperyment w San Francisco

Do jednego z kin w St. Francisco wprowadzono nieposzluczenie w czasie wyświetlenia filmu, przedstawiającego przebieg wyścigów konnych, konia wyścigowego dla zaobserwowania jego reakcji na sceny rozgrywane na ekranie. Reakcja ta była dość nieoczekiwana. Zwierzę zobaczywszy na ekranie rozpedzone konie zaczęło się wyrwać z rąk trzymających go za uzde stajennych. Na sali powstał nieopisany popłoch. Publiczność przestraszona wybrzykami nieodrodnego gościa widowni, zaczęła w popłochu ucie-

kać. W najwyższym podnieceniu zwierzę zaczęło walić kopytami i w ciągu 10 sekund rozbiło w drzazgi 20 krzesel.

Właściciel kina jest tym eksperymentem niezwykle zmartwiony. Zadowoleni są tylko uczeni, przeprowadzający badania nad psychiką zwierzęcia, którym udało się zdobyć dowód, że koń reaguje na dwuwymiarowe obrazy.

Podróżuj samolotem

Antoni Marczyński

84)

Zemsta Hindusa

Powieść egzotyczna

Po wypędzeniu Anglików, on, Bahadur, odbędzie triumfalny pochód do swojej stolicy, do Mandalaj. Zaprosi wtedy tego komwojażera Pradę, który mu dostarczył broni i... zabierze mu żonę. Trochę to nieładnie, zapewne, ale cóż począć, król musi mieć pierwszeństwo. Ostatecznie, dla zachowania pozorów przywoitości, można będzie urządzić rzecz tak, aby Zosia, zanim zamieszka w haremie królewskim, odwiodała. Na polowaniu nietrudno o nieszczęśliwy wypadek, dla czegożby więc jakiś źle wytresowany lampart nie miał się rzucić na pana Prado, zamiast na antylopę? To zdarza się niekiedy, choć naogół rzadko.

No tak, a potem będzie można pomyśleć o przywróceniu Birnie jej dawniejszych granic. Toć ongi Manipur do piej należał i Assam, przedewszystkiem bogaty Assam, obecnie główny konkurent jego, Bahadura, już niejako pretendenta do tronu Birmy, ale jako... plantatora herbaty. Korona królewska swoją drogą, a herbaciane interesy swoją, jedno drugiemu nie przeszkadza, o, przeciwnie! I dlatego później trzeba będzie rozpocząć z Anglikami drugą wojnę o herbatę, pardon! O Assam. Zeby zaś uniknąć w jeszcze dalszej przyszłości ewentualnych sporów granicznych, najpewniej będzie rozszerzyć zachodnią kresy Birmy aż do świętego Gangesu. Tem samem Anglja straci także Bhutan i z połówkę Nepal. Hm, czemu tylko połówkę? Jak już, to już! Ostatecznie możnaby zrezygnować z himalajskich nieużytków wzamian za urodzajną Bengalję. I jeśli Anglicy nie chcą z nim trzeciej wojny,

REDAKCJA: Warszawa, Nowy Świat 22. Telefony 6.66.99 (sekretariat, dodatki redakcyjne); 6.66.62 (dział polityczny i ekonomiczny); 6.36.65 (dział miejski i liter-art.); 6.66.53 (miejscowy). Sekretarz redakcji przyjmuje interesantów codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt w godz. 4 — 6 pop.
ADMINISTRACJA: Warszawa, Zgoda 1. Telefony: Administracja i Z rząd, 691-64 Prenumerata 691-66. Wydział ogłoszeń 691-56. Skrzynka pocztowa 745. Adres telegraficzny: — A B C Warszawa, Konto P. K. O. Nr. 13550.
PRZEDTAWICIELSTWA: Kalisz, Aleja Józefiny 11, tel. 209; Piotrków Trybunelski, Słowackiego 9, tel. 59; Włocławek, Główna 25, tel. 136.
PRENUMERATA: miejscowa (z odnośnieniem do domu) i zamiejscowa wraz z cotygodniowym dodatkiem literackim „Prosto z Mostu” zł. 2.90 miesięcznie; wraz z dziełami Siemkiewicza zł. 3.90 miesięcznie.

Ceny ogłoszeń: za miejsce wysokości 1 milimetra przez szerokość jednej szpalaty (na wszystkich stronach po 6 szpalt): na 1-iej stronie — 1 zł., w tekście (wśród artykułów) — 70 gr., w reklamach (wśród ogłoszeń) — 50 gr., na ostatniej stronie — 60 gr. Notatki reklamowe — 1 zł. Komunikaty (specjalne) — 1.50 zł., lekarskie — 30 gr. Nekrologia po 30 gr. Drobne po 20 gr. za wyraz. duże litery w ogłoszeniach „drobnych” liczy się za oddzielne wyrazy, reklamowe oznacza się cyfrą (N.), a komunikaty specjalne cyfrą (Kom.). Za terminy druku ogłoszeń Administracja nie odpowiada.

Wydział ogłoszeń: Zgoda 1, te' 691-56 — biuro czynne od godz. 9 rano do 6 wiecz.

Kierownik: Tadeusz Ucieszynski.